Éric-Emmanuel Schmitt

DON JUAN'IN GECESİ

(La Nuit de Valognes)

Çeviren

Şehsuvar Aktaş

KİŞİLER

DON JUAN, *yaşsızdır*.
VAUBRICOURT DÜŞESİ, *yaşını başını almış güzel bir kadın.*
ANGELIQUE DE CHIFFREVILLE, *genç kız*, KÜÇÜK *diye anılır*.
ŞÖVALYE CHIFFREVILLE, *erkek kardeşi,* GENÇ ADAM *diye anılır*.
ROCHE-PIQUET KONTESİ.
MATMAZEL DE LA TRINGLE.
HORTENSE DE HAUTECLAIRE, RAHİBE *diye anılır.*
MADAM CASSIN.
SGANARELLE, *Don Juan'ın uşağı.*
MARION, *Düşes'in genç ve güzel hizmetçisi*.

I. PERDE

XVIII. yüzyılın ortalarında bir kır malikanesi. Görünüşe bakılırsa burası artık pek ziyaret edilmemektedir, mobilyalar eskimiş, halıların rengi solmuştur, sağda solda eşyaların üstüne örtülen örtüler, toz ve örümcek ağları görülür.
Bir merdivenle üst kata çıkılır.
Gece. Normandiya ovasının soğuk karanlığı hissedilmelidir çevrede, gökyüzü siyahtır, bulutlar alçalmış ve çan kuleleri karanlığa gömülmüştür.

I. SAHNE

Kontes kırmızı elbisesiyle girer, onu Düşes'in hizmetçisi Marion takip eder. Mekanın hâlini görünce hoşnut olmaz.

KONTES- Kızım yanılmadığınıza eminsiniz değil mi? Roche-Piquet kontesiyim ben.

MARION- Hanımefendi'ye geldiğinizi haber vereyim.

KONTES- Hayır Düşes'in kendine has biri olduğunu bilirdim de, bir sandık odasında randevu verebileceği aklımın ucundan geçmezdi. Her işi bırakıp, kocama ya da sevgililerime tek kelime etmeden Paris'ten ayrılmamı istemesini, dostluğumuzun hatırına anlarım. Ama kalkıp buraya, Normandiya'nın en ücra köşesine gelmemi istemesi! Şu uçsuz bucaksız düzlükler, darağacı gibi ağaçlar, basık evler ve idam sehpasına inen bir balta gibi ansızın bastıran şu gece. Paris'ten bu kadar uzakta kır evi açmak da nereden aklına gelir insanın? *(Parmağıyla toz alır)* Kilerde olmadığımızdan emin misiniz?

MARION- Eminim Hanımefendi, kileri görseniz kendinizi mahzende sanırdınız.

KONTES- Öyleyse mahzenin ne durumda olduğunu hayal bile edemiyorum.

MARION- Düşes bu eve otuz yıldır girmiyordu.

KONTES- Girmemekte haklı.

MARION- … Sonra üç gün önce buraya tekrar gelmeye karar verdi.

KONTES- Hata etmiş. Ama bu koku, kızım bu koku da ne böyle?

MARION- Havasızlıktan.

KONTES- Ne tuhaf! Taş, ahşap, kumaş… Genellikle insanların koku saldığı sanılır hep, oysa başı boş bırakıldığında eşyalar da koku salmaya başlıyor işte… *(Mobilyalara bakar)* Atalarımız ne çok can sıkıntısı çekmiş olmalılar… Neden geçmiş bana hep soğuk görünür?

MARİON- Affedersiniz hanımefendi ama bir arabanın geldiğini duydum.

KONTES- Nasıl? Başkaları da mı var?

Marion çıkmıştır. Kontes ısınmak için ateşe doğru yaklaşır o sırada duvardaki portreyi görür. Resim seyirci tarafından görülmez.

KONTES- Aman Tanrım! Bu portre…

Bir an telaşa kapılır görünür, sonra, kötücül bir ifadeyle resme bakmak için ağır ağır yaklaşır. Dişlerinin arasından ıslık sesi çıkarır gibi.

KONTES- Hah şuna bak!

Gök gürültüsü sesi duyulur, dışarıda bir fırtınanın yaklaşmakta olduğu anlaşılır.

2. SAHNE

Rahibe titreyerek girer, arkasından Marion gelir.

RAHİBE- Ateşe yakın bir yere götürün beni, evet oraya, ateşe yakın olsun. Artık dayanamıyorum, iflahım kesildi. *(Kontes'i görür)* Hanımefendi kusuruma bakmayın, sizi görmemişim. Adım Hortense de Hauteclaire, ya da daha doğrusu, Tanrı'nın lütfuyla, Rahibe Bertille-des-Oiseaux.

KONTES- Roche-Piquet Kontesi.

RAHİBE- Ne kadar memnun oldum sizinle tanıştığıma! Kafam hâlâ allak bullak. Henüz ilk yolculuğumu yaptım. Siz çok güzelsiniz. Sarsılıp, zıplayıp duran bir arabanın içinde insan sükunetini nasıl koruyabilir ki? Korkunç görünüyor olmalıyım, öyle değil mi?

KONTES- *(Ona soğuk bir bakış atar)* Ne önemi var ki?

RAHİBE- Tanrı bizleri kadın olarak yaratırken, erdemli olmayı oldukça zorlu kılmış! İnsanın kendi yüzünü unutması o kadar güç ki!

KONTES- Sizin yerinizde olsaydım bunu çok kolay becerirdim.

RAHİBE- *(hayran)* Ne kadar doğru düşünüyorsunuz! Aşırı tevazu gururdan gelir: İnsan yalnızca kendisinden söz eder. Kendini beğenmiş aptalın tekiyim. *(Birden ton değiştirir)* O kadar heyecanlıyım ki! Vaubricaut Düşesi'nin gönderdiği şu mektup, ben ki hiç mektup almam, sonra gece yarısı başrahibenin beni çağırması, arka kapıya yanaşmış atlı araba, siyahlar içindeki o arabacı, ve nereye götürüldüğümden habersiz uyuyan bütün rahibe kardeşle…

KONTES-*(Alaycı)* Bir tür kaçırılma mı yani?

RAHİBE-*(Düşünmeden yanıtlar)* Aynen. *(Birden kaygılanır)* Benim çok uçarı olduğumu düşünüyor olmalısınız.

KONTES- Münzevi hayatınız size böyle olma hakkını veriyor, ayrıca uçarılığın bir kadına oldukça yakışan bir erdem olduğunu düşünüyorum; hatta sıkı sıkıya bundan yanayım.

RAHİBE- Bunları söylemenize izin vermemeliydim.

KONTES- Dinlemeseydiniz siz de.

RAHİBE- *(Portreyi görür)* Ah!...Aman Tanrım!...

Dışarıda fırtına patlamıştır.

KONTES- Sizi sarstım mı yoksa?

RAHİBE- Orada… Orada… Orada… Şu portre!

KONTES- *(Meseleyi anlar)* Bak sen! *(Birden sorar)* Bu adamı tanıyor musunuz?

RAHİBE- Ben… ben… Hiç görmedim!

KONTES- Ama bağırdınız.

RAHİBE- Hiç görmedim, onu hiç görmedim. Kesinlikle. Ona hiç benzemiyor. Tanımıyorum. *(Çok kötü numara yapar.)* Soğuktan, sıcaktan, yolculuktan, birden bir yere oturmaktan olacak. *(Eşyalarını büyük bir telaşla toplar.)* Oradan hiç çıkmamalıydım, manastıra dönüyorum, burada ölüme yakalanacağım.

KONTES-*(Çok yumuşak)* Size o kadar çok mu acı çektirdi?

RAHİBE- *(Hiç düşünmeden, inleyerek yanıtlar).* Ah! Evet o kadar çektirdi ki… *(Açık verdiğini anlar.)* Aman Tanrım, bana neler söyletiyorsunuz? Yardım edin bana, gitmeliyim, Biri benim adıma Düşes'ten özür dilemeli, arabacımın manastıra geri çağrıldığını söylemeli.

3. SAHNE

Marion girer, Matmazel de la Tringle onu takip eder. Marion, Rahibe'nin gitmekte olduğunu görünce, sorgusuz sualsiz onun bavulunu alır ve tek kelime etmeden birinci kata çıkarır. Bu hareket karşısında fazlasıyla şaşıran Rahibe tepki bile veremez.

MATMAZEL DE LA TRINGLE- Merhaba Hanımefendi. Merhaba Hemşire.

KONTES- Merhaba.

RAHİBE- Merhaba.

MM. DELA TRINGLE- Hepimizin randevusu Bayan de Vaubricourt'la mı acaba?

KONTES- Hepimizin. Ve kimse nedenini bilmiyor.

MM. DE LA TRINGLE- Ben de bilmiyorum. *(Kontes'e)* Biz tanışıyoruz galiba, Kontes…

KONTES- Yan yana geldik birkaç kez. Öylesine uğradığım bazı salonlarda konuşma yapmıştınız, Matmazel de la Tringle.

RAHİBE- Matmazel de la Tringle mi? Şu ünlü Matmazel de la Tringle mi? *Diana ve Phoebus'*un, *Yazgının Bahtsızlığı'*nın, *Aşkın Yıldızları'*nın yazarı mı?

KONTES- *(Alaycı)* Ta kendisi.

MM. DE LA TRINGLE- Öyle. Hemşire görüyorum ki kitaplarım manastırlarımızın huzur sığınaklarına kadar ulaşmış, bu beni çok mutlu etti.

RAHİBE- *(Yere bakarak)* Kitaplarınız geliyor, geliyor evet, ama gizli saklı, okumamıza izin yok çünkü aşk romanları bunlar. Ayrıca ben bir tek *Aşkın Yıldızları'*nı okudum, Hemşire Blanche da *Diana ve Phoebus'*la yakalandı, onu bir daha asla görmedik. O kadar güzeldi, o kadar şiirseldi ki! Üslubu o kadar üst düzeydeydi ki!

KONTES- Hıh! Dünyevi aşkla hiç ilgisi olmayan yüceliklerde bütün bunlar. O kadar sebat, sadakat, engel ve bekleyiş, hepsi bir hiç uğruna, bir öpücük, bir sarılma bile yok! Bunlar belki aşk romanı, ama erdem kadar sıkıcı. Matmazel sevgililerin kucaklaşmasından, bedenlerin ateşinden, birbirine kavuşmanın coşkusundan söz etmez hiçbir zaman… Hayal gücünden yoksun kuşkusuz… Ya da deneyimden. Romanlarından bir tanesinin bile sonunu getiremedim.

MM. DE LA TRINGLE- Okumayı bildiğinizi bilmiyordum.

KONTES- Buna hiç zamanım olmadığı doğru. Bakın, aşk hikayeleri yaşamak için bir yazı masasının başına geçmek gibi bir alışkanlığım yok benim.

MM. DE LA TRINGLE- Anlıyorum: onları derinize yazıyorsunuz.

KONTES- Evet, üstelik bunun için yardım da alıyorum!

RAHİBE- *(Korkmuştur)* Hanımlar, hanımlar, sakin olun, haydi sakin olun, düşkün kadınlar gibi davranmayalım. Düşes'in bizi neden buraya getirttiğini anlamaya çalışalım daha çok. Sanırım çok vahim bir şey söz konusu, bana gönderdiği pusulada "Bu bir ölüm kalım meselesidir" diye yazıyor, ya sizinkilerde?

MM. DE LA TRINGLE- "Burada bir kadının onuru söz konusu" diye yazmış, ben de hemen koştum.

RAHİBE- Ya sizde Kontes?

KONTES- "Önemli bir mesele" diye yazıyordu sadece, ama biz Düşes'le çok yakınız, yanına çağırması için gözümü korkutmasına gerek yok. Bu arada, şu portre dikkatinizi çekti mi Matmazel? *(Matmazel de la Tringle gözlüğünü takar ve sakince resmi inceler.)* Eee?

MM. DE LA TRINGLE- Efendim?

KONTES- Ne düşünüyorsunuz?

MM. DE LA TRINGLE- Eee, her ne kadar suluboyada yeteneğimi epeyce ilerletmiş olsam da, resim konusunda kesinlikle uzman sayılmam… Ama oldukça kötü bir resim olduğu konusunda sizi temin edebilirim.

KONTES- Aslına sadık mı değil?

MM. DE LA TRINGLE- Yo aslına benzeyip benzemediğine bakmıyorum, sanatsal açıdan değerlendiriyorum. İfade zayıf ve kompozisyonun yeniden toparlanması gerek. *(Sakince lafı oturtur)* Kesinlikle kötü bir resim. *(Güya konuyla ilgisizmişçesine)* Modellik yapanı tanıyor musunuz?

KONTES- Çok iyi tanıyorum. Ya siz?

MM. DE LA TRINGLE- Hayır, kesinlikle.

KONTES-*(Portreye bakarak)* Bense kendisini unutacak gibi değilim.

Dışarıda fırtına iyice azar. Matmazel de la Tringle ve Rahibe telaşlı olduklarını gizlerler. Bu sırada Marion girer, onu Madam Cassin izlemektedir.

4. SAHNE

MARION- Buyurun girin hanımefendi, hepiniz burada olduğunuza göre, Düşes de gecikmez.

MADAM CASSIN- *(Yağmurdan hafif ıslanmıştır, diğerlerini selamlamak üzere çekinerek yaklaşır.)* Hanımlar… *(Portreyi gördüğünde ise)* Ah!... *(Baygınlık geçirir. Rahibe düşmesine engel olur ve onu bir koltuğa oturtur.)* O… Bu o!

KONTES- *(Alaycı, Matmazel de la Tringle'e konuşur)*. Sanata karşı bu kadar duyarlı olmak biraz tuhaf değil mi?

MM. DE LA TRINGLE- Size bu portrenin çok kötü olduğunu söylemiştim.

KONTES- Bense tersine çok iyi yapılmış olduğunu iddia ediyorum.

RAHİBE- Kendinize gelin, hanımefendi, kendinize gelin hadi, burada yalnızca dostlar var. Bir bardak su için, sakinleştirir.

MADAM CASSIN- Ah hanımlar, beni bağışlayın, yolculuktan, heyecandan…

KONTES- *(Sırıtarak).* Evet, evet, tabii… Onu tanıdınız mı?

MADAM CASSIN- *(Kontes'in sözlerine aldırmamaya gayret ederek)*. Yorgunluktan usulü adabı unuttum, izin verin de kendimi tanıtayım: Madam Cassin bendeniz.

KONTES- Kimlerden?

MADAM CASSIN- Madam Cassin. Paris'te Royal sokağında kuyumcu Mösyö Cassin'in eşiyim, kendisi ayrıca Kral'ın da tedarikçisidir.

KONTES- Haydi bakalım, Düşes'in salonunda mağaza açtığını bilmiyordum. Ama köyde olduğumuz için kuşkusuz bunun da hiçbir önemi yok.

RAHİBE- İzin verin ben tanıştırayım, Madam Roche-Piquet Kontesi, Matmazel de la Tringle, şu ünlü roman yazarı ve bendeniz de İsa efendimizin lütfuyla rahibe Bertille-des-Oiseaux olan Hortense de Hauteclaire. Niye burada olduğunuzu biliyor musunuz? Bizler de nedenini pek sorup soruşturmadan geldik buraya.

MADAM CASSIN- Bana hiçbir açıklama yapılmadı. Bu akşam burada olmamı rica eden bir pusula aldım Düşes'ten, hepsi bu.

KONTES- Doğal olarak, bu çevreden olan insanlara bir açıklama yapmak gerekmez, onlara bir ıslık çalmak yeter.

MM. DE LA TRINGLE- Bakıyorum da ayrıcalıklarınıza pek bağlısınız Kontes…

KONTES- Öyle doğdum. Varlığımı ispatlamak için ter dökmeme gerek yok. İş görmekle övünmüşlüğüm var mı hiç?

MM. DE LA TRINGLE- Şükür ki yok, çünkü yaptıklarınız için size para verilseydi, çok kötü bir namınız olurdu.

KONTES- Sizi men ederim böyle ko…

RAHİBE- Hanımlar, hanımlar, Düşes'in bize gösterdiği teveccühü hak edebilmek için buna layık bir biçimde davranmalıyız. Biz iyisi mi niçin burada olduğumuzu anlamaya çalışalım. Bunun bir nedeni olmalı. Hepimizin ortak yanı nedir?

KONTES- Kadınız.

MM. DE LA TRINGLE- Ne yani? Sizinle benim aramda en ufak bir ortak nokta olduğunu bile kanıtlamaz ki bu. Günlerini giyinip, boyanmakla geçiren kadınlardan değilimdir ben.

KONTES- Yazık, oysa bunları yapmalısınız.

MM DE LA TRINGLE- Onurlarını bir erkeğin yatağındaki sunakta feda etmekten başka şey düşünmeyen kadınlardan da değilim ben.

KONTES- Görünüşe bakılırsa, oldukça az fedakarlıkta bulunmuşsunuz.

MATMAZEL DE LA TRİNGLE- Ben kendimi sanata ve akla adadım.

KONTES- İnsan bulduğuyla yetinir.

MM. DE LA TRINGLE- On dört roman yazdım ben.

KONTES- Yani on dört kez aynı şeyi yapmışsınız.

MATMAZEL DE LA TRİNGLE- On dört romanın, bir eski Yunanca dilbilgisi kitabının yazarıyım ve son olarak bir Herodot çevirisi yaptım.

KONTES- İyi fikir. Ölülere bulaşmak en iyisi. Sağda solda sürtmezler. Böylece iffetinizi güvenceye alırsınız.

MM. DE LA TRINGLE- İffetli olmak için mücadele etmeme gerek yok ki.

KONTES- Doğru. Sizi görünce günah kendiliğinden savuşur.

MM. DE LA TRINGLE- Oysa sizi gördüğünde…

KONTES- Aynen öyle, kabarır ve kıpkırmızı olur.

RAHİBE- Hanımlar, hanımlar, kavga etmeyin, rica ederim, kavga etmeyin. Sonra Düşes ne düşünür?

5. SAHNE

DÜŞES- *(Yukarda, merdiven başında belirir)*. Düşes insanlara karşı hoşgörü doludur, ya da onlarla ilgili bütün yanıltıcı düşüncelerden kurtuldu diyelim, ki bu da aynı sonuca varır. İyi akşamlar hanımlar. *(Aşağı iner, herkes onu selamlar.)* Tanrım ne kadar hoş görünüyorsunuz, köylük yerde toplanmış Parisli kadınlar, ne kadar diri, ne kadar çekici, tam anlamıyla şehirden derlenmiş bir çiçek demeti. Ah, bu yaşlı duvarlar şu tazeliği, şu diriliği görecekti demek, ürkütücü bir şey bu biliyor musunuz? Ev olduğundan daha eski, daha harap görünüyor o zaman. Kuşkusuz ben de öyle.

RAHİBE- Düşes…

DÜŞES- Sağolun, hemşire sağolun.

MM. DE LA TRINGLE- Hadi ama Düşes yapmayın, güzelliğin hiçbir önemi yok.

DÜŞES- Öyle demeyin, bu çirkin kadınların lafıdır, yoksa size inanabilirler. *(Kibarca.)* Oturun rica ederim.

Bir koltukta oturamayacak kadar sabırsız ve gergin olan Kontes'in dışında herkes oturur. Sessizlik. Düşes ne bu suskunluğun ne de huzursuzluğun farkındaymış gibi görünür.

DÜŞES- Hava berbat değil mi?

RAHİBE- *(Abartarak.)* Öf hem de nasıl!

DÜŞES- *(Kontes'e).* Dışarıda havanın nasıl olduğunu hiç merak etmem ben, ama topluluk içerisinde yalnızca şikayet etmek için havadan söz açıldığını öğrendim… *(Birden Rahibe'ye döner ve üstüne basarak tekrar eder.)* Hava berbat değil mi?

RAHİBE- *(Aynı şekilde tekrarlar).* Öf hem de nasıl…

Kontes bu gevezeliğe tahammül edemez.

KONTES- Bizi buraya çağırma zahmetine hayat dair bu matrak fikirleri aktarmak için katlanmandınız herhalde Düşes?

DÜŞES- Sevgili Aglaé, işte tam size yakışır bir tepki, her zaman doğrudan, açık sözlü, nezaketsiz, hazır cevapsınız. Sizlere bir açıklama yapmam gerek, doğru. Oturun rica ederim. *(Kontes oturmaz,sessizlik.)* Mesele şu: Tavus kuşum ölüyor.

RAHİBE- Neyiniz?

DÜŞES- Tavus kuşum. *(Meseleyi pek anlamayan kadınlara açıklar.)* Hani şu üzerinde tüyler olan hayvan… Tüyler yalnızca vazolarda ya da şapkaların tepesinde bitmez…*(Kendi kendine konuşur.)* Ayrıca şu kuşun gerisinde taşıdığı şeyleri kadınlar nasıl olur da tepelerine dikiyorlar hiç anlamadım…

KONTES- Bunun tersi olmasından iyidir.

DÜŞES- *(Onaylar).* Doğru.

MM. DE LA TRINGLE- *(Durumu anlamak ister).* Tavus kuşunuz ölüyor mu?

DÜŞES- Öyle.

MADAM CASSIN- Ona çok mu bağlıydınız?

DÜŞES- Çocukluktan beri biliriz birbirimizi.

RAHİBE- *(Saf).* Tavus kuşlarının bu kadar uzun yaşadıklarını bilmiyordum.

DÜŞES- *(Alınmış gibi yapar).* Teşekkür ederim. *(Tonu birden değişir.)* Benim ailemde her çocuğun bir tavus kuşuyla aynı zamanda doğması adettendir. Bu bir gelenek. Biz burada dünyaya geldik, tavus kuşum ve ben, yani o parkta dünyaya geldi, bense binanın sağ kanadındaki odada. *(Tavır değiştirir.)* Evet, itiraf edeyim, bütün kadınlık hayatım boyunca tavus kuşumu boşladım. Sonra, neredeyse rastlantısal bir biçimde, on beş yıl önce buraya geri döndüm. Tavusumu öyle zavallı bir halde gördüm ki, şişmanlamış, bir ayağı aksak, tüyleri dökülmüş, romatizmalı, kanatları seyrelmiş bir yelpaze gibi kuyruğu, işte o gün kendimize acıdım. Evet yaşlanmıştık. Gösterişli devirlerimiz çoktan geçip gitmişti. Sahte bir tevazu göstermeden şunu söylemeliyim, o çok güzel bir tavus kuşuydu. Herkes bu konuda hemfikirdi. Bunun üzerine onu Paris'e götürdüm, orada bahçemde yaşamını sürdürdü. Ama şu son haftayı çok kötü geçirdi, durumu ağırlaştı: Güçlükle nefes alıyor ve ağır yorgunluk belirtileri gösteriyor. Ne kıpırdayabiliyor ne de ötebiliyor.

RAHİBE- Tavus kuşu öter mi ?

DÜŞES- *(Neşeli).* İlk kez operaya gittiğimde, onun orkestra çukuruna saklandığını sanmıştım.

RAHİBE- (*Yersiz).* Zavallı hayvan.

DÜŞES- Öyle değil mi? Ama ben kendi adıma korkmuyorum. Babam kendi tavus kuşundan beş yıl daha uzun yaşadı, ayrıca bu durumu adaletsiz bulurum, çünkü babam can sıkıcı biriydi, tavus kuşuysa harikaydı. *(Birden, hüzünlü bir tonda.)* Birkaç saatlik ömrü kaldı yalnızca.

KONTES- Bu üzüntü verici, ama bizim elimizden ne gelir ki? İtiraf edeyim tavuslardan hiç anlamam.

DÜŞES- *(Neşeli).* Biliyorum, sizin bildiğiniz kuşlardan değil o. *(Ton değiştirir.)* Hesap günü geldi Aglaé, ömürlerimizin hesabını çıkarmak gerek. Hepimizin adına konuşuyorum. Can çekişen tavus kuşum meselelerimi, meselelerimizi halletme zamanının geldiğini işaret ediyor bana ve ben de bu işte sizlere yardım edeceğim.

MM. DE LA TRINGLE - İyi de bizim bütün bunlarla ne ilgimiz var?

DÜŞES- Siz neden söz ediyorsunuz?

DÜŞES- O gelecek. Onu kıstırdım. Bu akşam burada olmalı.

Karanlık gecede fırtına azar.

KONTES- *(Durumu anladığını düşünür, umutla sorar).* İyi de kim?

DÜŞES- Hepinizin girerken gördüğü ve sizinle konuşmaya başladığım andan beri bakmaktan kaçındığınız şu resimdeki adam, ben saçma sapan konuşurken aklınızdan hiç çıkarmadığınız adam: Don Juan.

KONTES- Don Juan!

MADAM CASSIN- Aman Tanrım!..

RAHİBE- Ama Düşes Hazretleri…

DÜŞES- Sevgili Aglaé'ciğimin de hemen anladığı gibi, bunun için buradayız. Çünkü kimleri çağırdım bu akşam buraya: Don Juan'ın kurbanlarını.

MM. DE LA TRINGLE, RAHİBE, MADAM CASSIN- *(Bir ağızdan konuşurlar)* Ne? Kesinlikle doğru değil! Siz neden söz ediyorsunuz? Utanç verici. Hiçbir ilgim yok…

DÜŞES- Gevezelik etmeyin rica ederim. Biliyorum, insan doğasının yasaları bir süre bunu reddetmenizi emrediyor, ama lütfen güçlü olun, beni kınamayı, külliyen inkârı bir kenara bırakın ve doğrudan rıza gösterin. *(Tonu değişir.)* Don Juan bu akşam gelecek. Hiçbir şey bilmiyor, bir baloya katılacağını sanıyor, ama bizler, beş kadın, onun kepaze ettiği beş kadın, geçmişin acı verdiği, hafızalarının işkence ettiği, bozguna uğramış beş kadın, bu akşam burada onu yargılayacağız ve mahkum edeceğiz. *(Sert.)* Bu gece Don Juan'ın davasına bakacağız.

RAHİBE- Onu yargılayacak mıyız?

MADAM CASSIN- Mahkum mu edeceğiz?

KONTES- Neye?

DÜŞES- Tazmin etmeye.

KONTES- Nasıl?

DÜŞES- Kurbanlarından biriyle evlenerek, ona sadık kalarak ve onu mutlu ederek.

KONTES- Gülünç! Asla istemeyecektir.

DÜŞES- Kabul edecek.

KONTES- Hayal görüyorsunuz.

DÜŞES- Elimde mühürlenmiş boş bir kağıt var -doğrusu Kral bunu bana borçluydu- oraya adını yazmam yeterli. İşte az sonra Don Juan'a teklif edeceğimiz anlaşma: Ya tazminat ya hapis.

KONTES- Bravo Düşes, iyi iş çıkarmışsınız doğrusu. Peki kiminle evlenecek? Bunu da öngörmüşsünüzdür herhalde?

DÜŞES- Aramızdan biri değil, merak etmeyin…

RAHİBE- *(Riyakar).* Ölürüm daha iyi!

DÜŞES- Ben de öyle düşünüyordum. Bizler Don Juan'ın eski kurbanlarıyız, içimizdeki bütün aşk söndü, geriye yalnızca kin kaldı. *(Ton değiştirir)* Orada üst katta yirmi yaşlarında ölmek isteyen genç bir kız var. Yirmi yaş, insan ancak yirmi yaşında ölmeyi isteyecek denli hayat dolu olur; taze bir teni, sıkı kasları, sert kemikleri olması gerekir. Derman azalınca, beden giderek daha çok cesede benzemeye başlayınca, inanın bana, insan ölmek istemiyor, dolup taştığı zamanlarda o kadar çok lanetlemiş olduğu şu hayata iyice sarılıyor. Yaşı yirmi, bizim için sıradan bir hikaye: Don Juan'la tanıştı, adam onu baştan çıkardı sonra terk etti… Diğerleri gibi. Kız benim vaftiz evladım. Don Juan onunla evlenecek.

RAHİBE- *(Biraz sert).* Kız bizim sahip olamadığımız bir şanstan yararlanacak.

DÜŞES- Biliyorum Bertille Hemşire, almayı arzu ettiğimiz şeyi vermek durumunda kalmanın verdiği acıyı biliyorum. İyilik zordur. *(Kaygılı.)* Bize gelirsek, artık kimse bizi kurtaramaz… Ama bizler küçük kızımı kurtaracağız, aynı zamanda da Don Juan'ı. Böylece tavus kuşum boşuna ölmeyecek. *(Buyurgan.)* Kabul ediyor musunuz?

KONTES, RAHİBE, MADAM CASSIN- *(Birbirlerine bakarlar, bir ağızdan yanıt verirler)* Kabul ediyoruz.

Bir şey söylememiş olan Matmazel de la Tringle' e dönerler.

DÜŞES- Bize katılmıyor musunuz Matmazel?

MM. DE LA TRINGLE - Katılamayacağım.

KONTES- Neden?

MM. DE LA TRINGLE - Nedeni ne Don Juan'la tanışma talihine ne de onun beni tanıması talihsizliğine erişmiş olmam.

DÜŞES- *(Aşırı kibar).* Öyle mi sanıyorsunuz?

MATMAZEL DE LA TRİNGLE- Bu bir sanı değil, kesin olan bir şey.

KONTES- İyi de Düşes, hepimizin bir zaman Don Juan tarafından baştan çıkarılabilmiş, sonra da terk edilmiş olduğunu nereden bildiniz gerçekten? Hemen aklınıza ben gelmişimdir, kesin, bunu anlarım, dünya üzerinde yaşayan tüysüz, iki ayaklı bütün erkek varlıklarla ilişkim olduğu ileri sürüldü hep, o zaman neden Don Juan'la da olmasın… Peki ama neden bu hanımlar?

DÜŞES- Defter.

MM. DE LA TRINGLE - Her durumda kendi adıma ben …

DÜŞES- *(Onun araya girmesini umursamadan).* Sganarelle, Don Juan'ın uşağı, yeşil deri kaplı bir deftere efendisinin fetihlerini kaydetmek gibi iğrenç ama oldukça faydalı bir alışkanlık edinmişti. *(Defteri çıkarır; dört kadın deftere kaygıyla bakarlar)* Sayıları sever misiniz? Sganarelle bayılıyor. Ve belki de Don Juan da öyle, tabii bu başını döndürmüyorsa. İtalya: Altı yüz kırk! Almanya: İki yüz otuz bir. Fransa: yüz. Türkiye'deki sayı ise doksan bir. Ama İspanya şimdiden bin üçü bulmuş.

RAHİBE- Bin üç mü?

DÜŞES- Bin üç!

KONTES- Fransa için kaç demiştiniz?

DÜŞES- Yüz. Ben de şaşırdım. Tabii ki fazla, ama öteki ülkelerle karşılaştırınca… Bıyıklı, koca kalçalı ve yeşil benizli bin üç İspanyol'a karşılık yüz Fransız kadını, bu onur kırıcı. Bu konuyu Sganarelle'e açtım: "Neden, dedim, bu kadar az vatandaşımız var? Bizler, çirkin, yamuk, çarpık bacaklı, hilkat garibesi bir ulus muyuz?" Bana ne cevap verdi biliyor musunuz? "Hanımefendi, Fransız kadınları güzel ama fazla kolay elde ediliyorlar. Efendim kendisine direnilmesinden hoşlanır. Fransız kadınları onu öteki kadınlardan daha az çekiyor, çünkü onlar zevke, faziletten daha düşkünler. Oysa ki İspanyol kadınları…" Doğrusu ben kolay elde edilen bir kadın olmadım.

RAHİBE- Ne de ben.

MADAM CASSIN- Ne de ben.

KONTES- Bense henüz öyle değilim.

DÜŞES-*(Alaycı)*. Sonuç olarak, bir iffet ödülüydü bu adam! İşte Hanımlar, burada buldum sizleri: Yenilginiz buraya özenle kaydedilmişti.

MM. DE LA TRINGLE - Buna karşılık beni orada gördüğünüzden kuşku duyma hakkına…

MARİON- Hanımefendi, Bay Don Juan geldi.

MADAM CASSIN- Aman Tanrım!

RAHİBE- Bırakın gideyim!

MM. DE LA TRINGLE – *(Cırlak bir sesle).* Hiçbir işim yok burada benim.

DÜŞES- İyi Marion, onu içeri al. Ama yolda sana söyleyecekleri konusunda dikkatli ol.

MARION- *(Çıkarken).* Ah Hanımefendiciğim o kadar savunmasız görünüyor ki.

KONTES- Savunmasız mı? Bu o, ta kendisi.

MADAM CASSIN-*(Saçını düzeltir).* Aman Tanrım, aman Tanrım.

RAHİBE- *(Elbisesinin kırışıklıklarını düzeltirken).* Gitmek istiyorum ben, gitmek istiyorum, sabah duasını kaçıracağım.

Aynı süre içerisinde Kontes ve Matmazel de la Tringle tuvaletlerinin sağını solunu toparlarlar.

DÜŞES- Hanımlar, hanımlar, genel uyarı, sizi düzene davet ediyorum. Ne yapıyorsunuz siz? Üstünüzü başınızı düzeltiyorsunuz, koketleri oynuyorsunuz, kendinizi ona beğendirmek mi istiyorsunuz acaba?...

RAHİBE-*(Düşünmeden yanıtlar)*. Bunu söylemek sizin için kolay tabii, hazırlanmak için önünüzde bütün bir gün vardı, oysa biz, arabadan iner inmez böyle. Hem sonra sizin yaşınızda..!

DÜŞES- Hemşire! *(Sert.)* Kendimize gelelim, hanımlar, kendimize gelelim. Onu baştan çıkarmaya çalışarak Don Juan'ın oyununa gelen olursa uyarmaktan çekinmeyelim. Dayanışma içinde olmalıyız. Böyle yapan olursa birbirimize hiç çekinmeden söyleyelim! Hemfikir miyiz? İşte geliyor.

Ve Düşes de farkına varmadan tuvaletini düzeltir.

6. SAHNE

Bir şimşek ışığı sahneyi parıltısıyla kaplayıp, kadınların gözlerini kamaştırırken aynı anda korkunç bir gök gürültüsü duyulur. Don Juan sahneye girmiştir.

DON JUAN- Mezarlık tarafından girdim. Ay karanlık yüzünü gösteriyordu. Ölüme uluyan bir köpek sessizliği. Demir parmaklığı ittiğimde, baykuşlar davetsiz bir misafirin geldiğini duyurdu, sıçanlar koşup mezarların altına saklandı, ateşböcekleri ışıklarını kıstı, sanırım onları rahatsız ettim biraz. Karanlıkta bin bir çeşit bakışın takibi altındaydım; mezarlık, o kadar canlı bir yer ki. *(Kısa bir sessizlik)* Toprağın içinde, üzerinde yürüdüğümüz toprakta, insan tozunun, eskiden atmış kalplerin olduğunu, etten, kandan, göbekten, spermden ibaret olanın yeniden toprağa dönüştüğünü düşünmek tuhaf. Tuhaf bir yolculuk. İnsanı ölüme dair kuşkuya düşürüyor. Ya da hayata dair. *(Düşes'e döner.)* Az önce dedenizin dedesi Lamolle Kontu'nun heykelini gördüm: bakışları sabit, duruşu sert, alnı yukarda, eli kılıçta! Çukur gözlerine şirin kuşlar yerleşmiş, üşüyen kuşların yaptığı iki küçük yuva var… Sonunda kendileri bir işe yaramış işte. *(Birden.)* Yoksa baloyu böldüm mü?

DÜŞES- Kesinlikle hayır. Baloyu siz başlatacaksınız. Pekala Don Juan, Ne kılığına büründünüz bakalım?

DON JUAN- Alçak bir kadın avcısına.

DÜŞES- Çok başarılı olmuş. Peki ya maskeyi çıkarırsak?

DON JUAN- Ardındaki ona daha da çok benziyor. İnsan sahici sanır.

DÜŞES- Şahane. Ne şuur! Ne özenli bir sırıtış! Olabildiğince çok aldanabilmek için size güveniyoruz.

DON JUAN- Elimden geleni yapacağım. Peki ya siz hanımlar, sizin kılığınız nedir? Pek çıkaramadım da…

DÜŞES- Ben ve bu hanımlar, eski kurbanlarınızın maskelerini taktık.

DON JUAN- Ah özellikle benim için mi? Ne büyük incelik, ev sahibelerinin en ince düşüncelisi sizsiniz.

KONTES- Evet, evet kurbanların Don Juan. Onlara benziyorlar öyle değil mi?

DON JUAN-*(Düşes'e)*. Bu hanımefendi de kurbanlarımdan biri mi? *(Düşes onaylar.)* Bir kurban için oldukça sert…

KONTES- Eee Don Juan, benziyor muyuz onlara? Söyle haydi!

DON JUAN- Bilmiyorum. Kurbanlarımı, şu âna dek hiç görmedim. Biliyor musunuz, generaller zaferleri kazanmakla yetinirler, cesetleri toplamaksa sıhhiyecilerin işidir.

DÜŞES- Peki bütün bu yüzleri tanıdınız mı?

DON JUAN- Bu maskeleri mi? Bir bakalım…*(Bir at canbazı gibi kadınların önlerinden geçer.)* Bir kurbanın yüzü, nasıl bir şey olmalı acaba? Sert, kin dolu, dudaklarında anıların bıraktığı acı gülümseme ve intikam isteğiyle sıkılmış çene… Bu yüzlerde bunlara benzer hiçbir şey görmüyorum ben. Tam tersine…

DÜŞES- Ne görüyorsunuz?

DON JUAN- Gördüğüm şey… Bu benim için çok hoş, gurur verici; bu yüzlerde acı yerine özlem görüyorum, ve yanaklarda öfkeden çok utangaçlığın verdiği pembelik; daha iyi görmek için ya da daha iyi görülmek için balkona çıkan sevimli ve titrek kadın göğüsleri görüyorum, bir de.. *(Birden Rahibe'ye döner.)* Siz de kurban kılığına büründüğünüze emin misiniz?

RAHİBE- Don Juan! Beni tanımadın mı?

KONTES- Uyarı! Hemşire, dikkati üzerinize çekmeye çalışıyorsunuz.

RAHİBE- Ama…

KONTES- Uyarı, diyorum size.

RAHİBE- *(Homurdanır)*. Beni tanıdığı için kıskanıyor.

DÜŞES- Dalga geçmeyi bırakalım, Don Juan, ciddi konuşalım. Sizinle karşılaşalı… yıllar oldu … ve o zamandan bu yana, tek bir gün geçmedi ki…

DON JUAN- Yıllar size hoşgörülü davranmış Düşes, eskisi kadar güzelsiniz.

DÜŞES- Aptal, susun, duymak hoşuma gitse de bunun doğru olmadığını biliyorum. Beni pohpohluyorsunuz. Ayrıca siz de değişmemişsiniz, hâlâ aynı kıvrak, kara…

KONTES- Uyarı!

DÜŞES- Haklısınız, iltifatıyla başımı döndürdü! İçki içme alışkanlığını kaybedince işte insanın başına gelen şey: İlk küçük likör kadehinde eteklerinizi sıyırmış bir halde buluyorsunuz kendinizi. Evet sizi iyi tanıyorum Don Juan, dalkavuk, doymak bilmeyen, şu her şeye hakim erkek tavırları.

KONTES- Uyarı!

DÜŞES- Uyarı mı? Ama onu kollamıyorum ki…

KONTES- Uyarı. Ezilmeyi sever. Onun rezil gururunu okşuyorsunuz.

DÜŞES- Tanrım, bir kadın gibi konuşmamak ne kadar zor.

KONTES- Ben konuşurum. Bırakın onu ben sorgulayayım.

RAHİBE- Uyarı!

KONTES- Ne?

RAHİBE- Uyarı! Sürekli araya girerek ilgi çekici olmaya çalışıyor. Her zaman herkesten daha çok günah işleyen Emmanuelle Hemşire gibi, dayanılır gibi değil. Ayrıca, her şeyi yönetme hakkını elde etmek için uyarı veriyorsunuz hepimize.

DON JUAN- Desenize, manastırda insan sıkı bir psikolog kesiliyor… Günah kapalı kapılar ardında işlendiği için herhalde.

DÜŞES- Don Juan, hafızanızı tazeleyeyim. Burada kimseyi tanımıyor musunuz?

DON JUAN-*(Madam Cassin'e bakarak)*. Bazı yüzlerdeki güzelliği tanıyorum.

KONTES- Beni tanımadın mı alçak?

DON JUAN- Hayır hanımefendi.

RAHİBE- Beni de mi?

DON JUAN- Hayır hanımefendi.

MADAM CASSIN- Beni de mi?

DON JUAN- Hayır.

DÜŞES- Benzersiz bir unutkanlık. Sorumsuzluk denen şey bu olsa gerek.

KONTES- Unutmuş olamazsın…

RAHİBE- Bir insanın hayatında öylesi anlar benzersizdir…

MADAM CASSIN- Her şey gözümün önünden geçiyor tekrar…

Üç kadın aynı anlatıyı, bir rüyadaymış gibi, geçmişe dalarak, akıcı bir biçimde aktaracaklardır. Bu, usul ve sırasına uygun yürüyen bir dinsel tören havasında olur.
Işık değişir.

KONTES- Babam bir davet veriyordu, gençliğimin uzun öğleden sonralarını daha da hüzünlü kılan yemeklerden biriydi yine…

RAHİBE- Sen içeri girdin. Kimse seni davet etmemişti, kimse seni beklemiyordu, gelip orada belirdin. Selam verdin, gülümsedin, kime…?

MADAM CASSIN- Babam dedi ki: "Bize katılın Don Juan, sizin gibi bir konuğu atladığımız dillere düşmesin…"

KONTES- Bu günkü gibiydin, farklı, şık, alaycı, siyah bir elmas gibi. Başka taraflara bakıyordum ama yalnızca seni görüyordum…

RAHİBE- Ve sen beni görmüyormuş gibi yapıyordun. *Gibi* yapıyordun diyorum, çünkü görünen tek bir şey vardı, o da benden kaçındığın. Bakışların beni her sıyırıp geçtiğinde kendimi daha güzel buluyordum…

MADAM CASSIN- Masada nişanlım oturuyordu. Ona baktım ve ilk kez olarak onu gördüm; bana kaba göründü. Her şeyi, yemek yiyişi, elleri, iri eklemleri, her şey sınıf atlayan bir köylü olduğunu gösteriyordu…

KONTES- Tam o sırada, umutsuzluğun kalbimi burduğu anda, artık kendi derdime yanacağım sırada, tam o anda bana baktın…

RAHİBE- Gözlerinde ne vardı ki? Bakışların boğazımı yaktı, elbisemi yırttı, bir kadın oluyordum. Nasıl oldu da kimse fark etmedi bilmem, ama çevremizdeki hava donup kalmıştı, yüzler birer birer silinip gidiyordu ve dünya üzerinde hayatta kalan canlılar bir tek bizdik.

MADAM CASSIN- Yemeğin sonunda, ayağa kalktın. Birkaç sohbet konusu açıyormuş, sağa sola iltifat ediyormuş gibi yaptın, ama bunun nedeni bana daha çok yaklaşabilmekti ve yanı başıma geldiğinde, neredeyse birbirimizin içine düşecek gibi olduğumuzda elime o pusulayı tutuşturdun…

KONTES- Beni en çok heyecanlandıran şey neydi bilmiyorum, verdiğin pusula mı yoksa ellerimizin teması mıydı? Ne olursa olsun bir sırrımız olmuştu, şimdiden suç ortağıydık. Notunu okumak için bir köşeye çekildim…

RAHİBE- Kısaydı, arzulayışın gibi taşkındı. "Bu akşam saat onda mavi koruluğun önünde olun, yoksa yarın ben dünyada olmayacağım…"

MADAM CASSIN- Bir randevu…

KONTES-…yasaklı…

RAHİBE- …ay ışığında…

MADAM CASSIN- Tabii ki hemen o anda bu buluşmaya gitmeyeceğimi düşündüm…

KONTES- Aklım hayır diyordu…

RAHİBE- Ama yüreğim evet diyordu…

MADAM CASSIN- Sonra beklemem gerekti. Ah seninle buluşmamayı düşündüğüm o anla arama giren şu bitmek bilmeyen saatler yok mu!

KONTES- Orada bana kur yaptın. *En güzel gözler…*

RAHİBE- *En güzel ağız…*

MADAM CASSIN- *En küçük eller…*diyordun.

KONTES- Bunu yapmana izin veriyordum, burun deliklerim iyice açılmış, iltifatlarını içime çekiyordum. Ama daha zorlayıcı olduğunda, geri çeviriyordum. Israr ettin. Senin erkeksi arzunu hissediyordum, ama bana hayır demeyi öğretmişlerdi…

RAHİBE- Bunun üzerine kaçtım, sanıyorum. Sana direnmenin tek yolu bu olmuştu. Koşup odama kapandım. Ve kapının ardında gözyaşlarına boğuldum…

MADAM CASSIN- Uzun dakikalar geçti. Sonra kapıda hafif bir tırmalama sesi duydum…

KONTES- *Kim o?*

RAHİBE- *Nişanlınız.*

MADAM CASSIN- İçimde neler oluyordu böyle? Senin sesini tanımalıydım -ki tanımıştım-, oyununun farkına varmalıydım -ki varmıştım-, buna rağmen kapıyı açtım…

KONTES- *Mumları söndürün tatlı sevgilim, sizi utandırmak istemem…*

RAHİBE-… demiştin bir de odaya girmeden önce…

MADAM CASSIN- Ben de söndürdüm. *(Sessizlik.)* Sonra…

KONTES- *(sessizlik)* Sonra…

RAHİBE-*(Sessizlik)* Sonra… Beni öptün, beni kendine çekip bastırdın, nefes alamıyordum, yatağa attık kendimizi… biz…

Neler olduğunu söyleyemez ama dehşetengiz bir hazla olup biteni düşünür.

MADAM CASSIN- Biz…

Aynı oyun.

KONTES- Biz…

Üç kadın da hareketsiz, aynı düşünceye takılmış bir halde kalırlar.

DÜŞES- Bayağı monoton bir ilişki olmalı.

Düşes'in lafı onları kendilerine getirir. Işık eski hâline döner.

DÜŞES-*(Don Juan'a)*. Hayal gücünüzün daha geniş olduğunu sanıyordum.

DON JUAN- Kuzular aynı kalırken kurt niye değişsin istiyorsunuz ki?

MM. DE LA TRINGLE - *(Dayanamaz artık).* Ateş saçan gözler, sırlar, sahte reddedişler, ay ışıkları! Ne saçma sapan lâflar!

RAHİBE- Aynı sizin romanlarınızda olduğu gibi, Matmazel de la Tringle, aynı onlar gibi. O yüzden onları okumayı o kadar çok seviyorum.

MM. DE LA TRINGLE – Sizleri oyuna getirdiğini görmüyor musunuz? Siz kendinize işkence ettikçe o da o kadar çok kazançlı çıkıyor. Yapmayın yahu şunu, kesin, o zaman tanımayacaktır bizi.

DON JUAN- *(sakin.)* Bu yanlış.

MM. DE LA TRINGLE -*(Şaşırır)*. Ne?

DON JUAN-*(Çok sakindir).* Yanlış. Siz, sizi tanıyorum.

MM. DE LA TRINGLE - *(Kendini alamaz bir biçimde).* İmkansız, bu imkansız, hem zaten, her şeyi unutmuşsunuz. Bunu kendiniz söylediniz. O kadar çok kadınla birlikte olmuşsunuz, nasıl olur da birini ötekinden daha çok hatırlayabilirsiniz ki? *(Neredeyse histerik bir durumda.)* Kimse benim yaşadığım felaketi hatırlamaz, o yalnızca bana ait, geçmiş uçup gitti.

DON JUAN- *(Sanki özlemle anıyormuş gibi anlatır)* Ağaçlıkların serin gölgesi altında bir tatlı su pınarı vardı. Orada, yöre delikanlılarının çevresini sardığı, şarkı söyleyen genç bir kız vardı. Sıcak ülkelerin çektiği leylekler gibi çekiyordu onları kendisine. Ama kız onları görmüyordu, bir çocuk imanıyla prensini bekliyordu, daha o zamandan yararlandığı kitaplarda olduğu gibi. Oysa ki ayaklarına kapanan bu delikanlılardan iki ya da üçü bu güzelin aşkı uğruna hayatlarını seve seve verebilirdi, ama fazla basittiler onun için. Düşünsenize, delikleri olan bir burunları, parmakları olan elleri, ayakları olan bacakları vardı, yemek yiyorlar, gece uyuyorlar, bazen terliyorlardı… ne tuhaf adamlardı! Bunu ille de söylemeli mi bilmem? Onu gördüm, ondan hoşlandım. Orada, olabilecek en güzel bedenlerden birinde seçkin bir ruh, hiç umulmadık bir av duruyordu. Onu incitmekten, onun uçup gittiğini görmekten o kadar çok korktum ki; ruhu bir kelebeğin kanadı kadar nazikti.

MM. DE LA TRINGLE -*(Kederli).* Bu doğru değil. Don Juan, o ben değilim. Hem buna kim inanır ki? Bakın bana. En güzel, en şirin ben olabilir miyim sizce? Ben ki geçerken bütün eşyalara çarparım, çekici olabilir miyim?

DON JUAN- O sizsiniz, Matmazel de la Tringle. Eğer o genç kız siz olmasaydınız böylesine aptalca romanlar yazar mıydınız?

MM. DE LA TRINGLE -*(Gülünç denecek bir biçimde ağlar)* Romanlarım aptalca mı?

DON JUAN- Romanlarınız aptalca, Matmazel de la Tringle, ve de iddialı. Şahsen hiçbirini okumadım, ama onlardan hoşlanan insanları gördüğümde, kötü olduklarını anlıyorum.

MM. DE LA TRINGLE -*(Gözyaşlarına boğulur)*. Sizden iğreniyorum.

DON JUAN- Tam bir kusursuz âşık rolü oynuyordum, sizden istediğim öpücüklerin yerine gönderdiğiniz fularları, çiçekleri, kurdelaları kabul ediyordum. Sabret kalbim, sabret diyordum. Bu bir kuşatmaydı. Açlığınızı haykıracağınız sırada, taarruza kalktım: Evlenme teklif ettim. Tabii ki istediğim oldu. Ama asıl istediğim bu değildi henüz, benim istediğim, siz iffetli, nârin küçük kız, tatlı kibar şey, sizin bedeninizi bana evlenmeden *önce* vermenizdi! Ve onu elde ettim.

MM. DE LA TRINGLE- Demek siz de hatırlıyorsunuz. Ah Don Juan!... *(Heyecandan ağlar.)* Her şeyi hatırlıyorsunuz. Küçük köpeğim Kabon'u da hatırlarsınız, zavallı hayvan, yatağımızın ayak ucunda durup…

DON JUAN- Kesinlikle hatırlamıyorum.

MM. DE LA TRINGLE - Tabii ki hatırlarsınız, hani…

DON JUAN- Israr etmeyin, yoksa gerçekle yüz yüze geleceksiniz.

MM. DE LA TRINGLE - Hangi gerçek? Ne diyorsunuz siz?

DON JUAN- Haydi, haydi, yoksa mutsuz olacaksınız!

MM. DE LA TRINGLE - Hangi gerçek? Ne diyorsunuz siz?

DON JUAN- Sizin dış görünüşünüze, gözlüklerinize ve itici havalarınıza bakarak bu masalı uydurduğum gerçeğini ve sizi hiç hatırlamadığım gerçeğini. Ama yüzlere bakarak ruhları çözebiliyorum. Yoksa tam üstüne mi bastım?

Matmazel de la Tringle gözyaşlarına boğulur.

DÜŞES- Siz iğrençsiniz.

DON JUAN- Teşekkür ederim.

KONTES- Gerçekten çok beceriklisiniz Don Juan. Her birimize duymak istemediklerimizi inceden inceye sokuşturuveriyorsunuz, çünkü kinin aşktan daha güçlü bir bağ olduğunu biliyorsunuz. Ama maskeniz düştü Don Juan, oyununuzu bozacağız. Konuşun Düşes.

DÜŞES- Evet Don Juan, bu gece, her ne kadar çok eğleniyor görünseniz de, bir balo gecesi değil, bir mahkeme gecesi.

DON JUAN-*(Alaycı)* Bir mahkeme gecesi mi? Kimin davası görülüyor pekiyi?

DÜŞES- Sizin ki.

DON JUAN- *(Gülerek)* Peki jüri nerede? Ya savcı?

DÜŞES- Hepsi biziz.

DON JUAN- *(Dalga geçerek).* Demek o yüzden böyle cüppelere büründünüz. Ama iç etekler fazla olmuş. Peki davacı, mağdur nerede?

DÜŞES- Mağdurların sayısı çok fazlaydı hem de aşırı derecede, bu mütevazı eve sığmayacaklardı. Seçmek zorunda kaldık.

DON JUAN-*(Düşes'in elini kibarca öperek).* Düşes Hanımefendileri, çok zarifsiniz, kimse sizin kadar iyi konuk ağırlayamaz, size bütün kalbimle teşekkür ederim.

DÜŞES- Mahkeme bu gece görülecek.

DON JUAN- İnfaz da şafak sökerken mi olacak?

DÜŞES- İnfaz sandığınızdan daha uzun sürecek.

DON JUAN- İşkence mi?... Bayılırım.

KONTES- Birkaç saat sonra bu kadar gülemeyeceksin inan bana.

DON JUAN-*(Düşes'e)*. Özellikle böylesine renkli şahsiyetleri çağırmış olmanız ne büyük incelik. Böyle iyi fikirler nereden geliyor aklınıza?

RAHİBE- Sefil adam, Düşes'in tavus kuşu ölmek üzere!

DON JUAN- Hi hi, hele bu var ya çok eğlenceli biri. Onu bulup gün yüzüne çıkarmakla iyi etmişsiniz.

DÜŞES- Canınızın istediği kadar gülün, eğlenin Don Juan, fikrimden caydıramayacaksınız beni. *(Aniden konuşma tarzını değiştirir.)* Chiffreville ailesi, bu size bir şey ifade ediyor mu? Chiffreville dedim. *(Don Juan birden gülmeyi keser.)* Ah artık gülmüyor. *(Don Juan'ın benzi atar.)* Benzi sararıyor. *(DJ birden oturur.)* Birden oturdu. *(Titreyen elini sinirli sinirli alnına götürür.)* Titreyen elini sinirli sinirli alnına götürüyor. Ne mükemmel bir oyuncu! Buradaki hanımlar ve ben performansınızı takdir ediyoruz, ama fazla oynamayın, gereksiz. Küçük Angélique burada, yukarıda. Onu baştan çıkarıp, erkek kardeşini düelloda öldürdükten sonra terk ettiğinizden beri burada – evet, biliyorum düello kuralına uygun yapıldı ve kardeşi ölmeden önce kızın sizi affetmesini istedi. Kız hasta Don Juan, ağır hasta, doktorların adını koyamadığı, ama biz kadınların iyi bildiği bir hastalığa tutuldu: umutsuz aşka. Onunla evleneceksiniz.

KONTES- Ve ona sadık kalacaksınız.

MM. DE LA TRINGLE - Ve onu asla terk etmeyeceksiniz.

RAHİBE- Ve ondan çocuklarınız olacak.

MADAM CASSIN-*(Etkileyici ve hüzünlü).* Ve onu mutlu edeceksiniz.

DÜŞES- Yoksa… Yoksa bu kraliyet emri devreye girecek. Mektuba adınızı yazacağım. Bütün kraliyet polisi peşinize düşecek Don Juan -bilirsiniz görevlerini iyi yaparlar- ve ömrünüzü sessiz sedasız Bastille hapishanesinde tamamlayacaksınız.

KONTES- Ya evlilik, ya hapis, lamı cimi yok.

MM. DE LA TRINGLE - O kale burcunda zindancınıza da göz süzebilecek misiniz bilmem.

KONTES- Belki birkaç fareye yapar, dediklerine göre bayağı varmış.

MM. DE LA TRINGLE - Yok canım, yalnızca sıçanlar varmış.

KONTES- Ya da haşerat.

MM. DE LA TRINGLE - Her ne olursa olsun bir eteklik görmeyi özleyeceksiniz.

RAHİBE- Ve güneşi.

MADAM CASSIN- Ve özgürlüğü.

RAHİBE-*(Sevinçli, cadalozca bir tavırla)*. Bir tek Tanrı olacak yanınızda!

MM. DE LA TRINGLE - Bağışlanmanızı dileyeceksiniz ondan…

KONTES- … Ama O'na inanmadığınız için, Tanrı kesin sıkılacaktır.

DÜŞES- Hanımlar, rica ederim. *(Don Juan'a.)* Dolayısıyla bu mahkeme olacak ve siz küçük kızla evleneceksiniz.

DON JUAN-*(Sessizliğini bozar)*. Kabul ediyorum.

DÜŞES- Efendim?

DON JUAN- Kabul ediyorum. Dediğinizi yapacağım.

MM. DE LA TRINGLE - Onunla evlenecek misiniz?

DON JUAN- Evet.

MADAM CASSIN- Kaçmayacaksınız öyle mi?

DON JUAN- Hayır.

RAHİBE- Ama…

DON JUAN- Her şeyi kabul ediyorum. Her şeyi. *(İçindeki bir duyguyu bastırmaya çalışıyor gibidir. Durumu sıradanlaştırmaya çalışır.)* İyi de içkileri göremiyorum.

DÜŞES-*(Anında karşılık verir)*. Marion! Şampanya.

DON JUAN-*(Bir kadeh alır ve onu şık bir hareketle Düşes'e uzatır.)* Mahkûmun son kadehi.

Gülümsemesi yarıda kesilir. Sonra sahne arkasına doğru çekilir, düşünceli bir halde içkisini içer.
Kadınlar öne doğru atılıp, Düşes'in çevresini sararlar ve hızla, şaşkınlık içerisinde fısıldaşan bir beşli oluştururlar.

RAHİBE- Razı geldi!...

MADAM CASSIN- Hem de itiraz etmeden!...

RAHİBE- Bu… Bu…

MM. DE LA TRINGLE - İnanılmaz.

DÜŞES-*(Karamsar).* Evet, inanılmaz.

Sessizlik.

KONTES-*(Sessizliğini bozar)*. Düşes?

Kadınlar, umutla dolu, ona bakarlar.

DÜŞES- Evet?

KONTES- Küçük kıza gerçekten âşık olmasın?

DÜŞES- *(Önce güler, sonra düşünceli)*. Hayır.

MM. DE LA TRINGLE - *(Aynı oyun)*. Hayır.

RAHİBE-*(Aynı oyun).* Hayır.

MADAM CASSIN-*(Aynı oyun)* Hayır.

KONTES- Neye benziyor kız peki? *(Düşes omuz silker)* Görünüşü nasıl?

DÜŞES-*(Sıkılmış gibidir).* Çok tatlı. Sarışın, terütaze, uzun saçları var.

KONTES- Peki ruhen nasıl?

DÜŞES- Yine çok tatlı. Tertemiz bir ruhu, iyi bir kalbi var, çok akıllı.

KONTES- Eğitimi?

DÜŞES- Mükemmel. Görgülü, ölçülü, zarif.

KONTES- Serveti?

DÜŞES- Gerektiğinden fazla.

KONTES- *(Rahatlamıştır)*. Demek ki tamamen önemsiz birisi.

DÜŞES- Önemsiz, tamamen. *(Kadınların hepsi rahatlamıştır.)* Görüyorsunuz ya, nedeni bunlar değil…

Kadınlar sahne önünde fısıldaşırlarken, Don Juan bir kağıt parçasına bir şeyler karalamıştır. Marion'a yaklaşması için işaret eder. Kadınlar onu görmez.

DÜŞES- Ama tabii ki… *(Genel bir endişe görülür.)* Tabii ki… Yirmi yaşında.

MM. DE LA TRINGLE - Ee ne olmuş!

KONTES- O ilk değil ki!

MADAM CASSIN- Ne de sonuncu!

RAHİBE- Başkaları da var öyle!

DÜŞES- Hayır, haklısınız, nedeni bunlar değil.

KONTES- O zaman bu bir hile. Bir hile daha! Yalan vaatlerde bulunan prensi oynuyor.

DÜŞES- Hayır. Bu fazla kaba olurdu. Fazla basit. Üstelik Normandiya polisini de tanıyor, kaçamaz. *(Kötücül.)* Hanımlar, bu işin sonunu getirmeliyiz: şöyle ya da böyle biz kazanacağız. *(Hiç biri gerçekten sevinmiş görünmez. Dönerler.)* Don Juan?

Kadınlar kendisine dönmeden hemen önce Don Juan, kulağına bir şeyler fısıldayarak pusulayı Marion'a vermiştir.
Marion aceleyle pusulayı korsesine saklar.

DÜŞES- Soruşturmayı başlatmak için yan odaya geçeceğiz, buyurun.

DON JUAN- *(Aşırı kibar)*. Önden mi gidiyorum yoksa sizi mi takip ediyorum?

KONTES- Daha çok canımızı sıkıyorsunuz.

Don Juan önden gider, kadınlar onu takip eder.

7. SAHNE

Kadınlar ve Don Juan yan salona geçmişlerdir, ama Düşes'in aklına bir şey takılmıştır. Bir an düşünceli durur sonra Marion'u çağırır.

DÜŞES- Marion.

MARION- Buyrun hanımefendi?

DÜŞES- Korkmadan cevap ver bana kızım, gerçeği öğrenmek istiyorum. Az önce Don Juan'ı beklettiğin sırada, sana kur yaptı mı? Seni baştan çıkarmaya kalkıştı mı?

MARION- Hayır hanımefendi. En karanlık köşeye oturdu ve sessiz sedasız bekledi.

DÜŞES- Anlıyorum. Ama herhangi bir sözü, bir hareketi, bir bakışı olmadı mı seni…

MARION- Hayır Hanımefendi.

DÜŞES- Marion, şurada dur bakayım, geri git. *(Ona bakar.)* Söyle bana, sen güzel misin?

MARION-*(Kızarır)*. Kızlar o kadar çirkin ki.

DÜŞES- Sana hep kur yaparlar mı?

MARION-*(Aynı oyun)* Erkekler o kadar aptal ki.

DÜŞES- Ve o da hiçbir girişimde, hiçbir vaatte bulunmadı öyle mi?

MARION- Hayır hanımefendi.

DÜŞES- Bütün bunlar tuhaf, çok tuhaf… *(Mahkeme odasına geçecektir.)* Bize likör getir Marion, Rus likörleri getir, insanı uyandıran likörlerden… Gece uzun olacak.

Odadan çıkar.
Marion yalnız kalır kalmaz, göğüslerinin arasındaki pusulayı çıkarır, havada tutar ve sevinçle haykırarak, merdivene doğru atılır.

MARION- Matmazel Angélique! Matmazel Angélique!

Merdivenleri uçarcasına çıkar. Kararma.

II. PERDE

Aynı yer, birkaç saat sonrası. Sağda solda tek tük yanan mumlar.

I. SAHNE

Yan tarafta kadınlar duruşmayı yürütürlerken, Sganarelle salondadır. Yere bağdaş kurup oturmuş, yükselen dumanını seyrederek piposunu içmektedir. Kapıların ardından zaman zaman yükselen sesler duyulur. Sganarelle'in, tehlikeli bir dünyanın belli belirsiz sınırlarında, görece sakin bir bölgede bulunduğu hissedilmelidir.
Birden Kontes, Don Juan'ı önünde iterek mahkeme salonunun kapılarını hışımla açar, Don Juan direnmez, daha çok eğleniyor gibidir. Rahibe, Matmazel de la Tringle ve Madam Cassin Kontes'i hararetle takip ederler.

KONTES-*(Kapıdan geçerken).* Yo hayır, sizi temin ederim, o burada olmasa daha iyi.

RAHİBE- Ama neden? Onu dinlemeliyiz.

KONTES- Dinlemek mi? Ona bakmaktan başka bir şey yaptığınız yok. *(Don Juan'a döner.)* Don Juan, yargılamayı siz olmadan yapmamız konusunda ısrarlıyım, yoksa asla başaramayacağız. Siz müdahale ettiğiniz anda, zaten erdemlerini daha önce ellerinden almış olduğunuz bu hanımlar tarafsızlıklarını da kaybediyorlar.

MADAM CASSIN- Ama düşüncelerini açıklama hakkı var.

MM. DE LA TRINGLE - İfadesinin tam olarak alınmasını talep ediyorum kesinlikle.

KONTES- Hayır, fazlasıyla iyi konuşuyor, ağzını açtığı anda sizleri avucunun içine alıyor. Kadınlar tavşanlar gibidir: kulaklarından yakalanırlar. *(Diğer kadınları birer hayvanmış gibi iterek)* Haydi haydi, giriyoruz! *(Don Juan'a.)* Siz de burada çağırılmayı bekleyin.

Kontes, Don Juan'ı Sganarelle'le yalnız bırakıp kadınları duruşma salonuna iter ve kapıları üzerlerine kapar.

2. SAHNE

Sganarelle bu baskına bir tepki göstermemiştir. Don Juan onun yakınındaki bir koltuğa kendisini yavaşça bırakır.

DON JUAN- Ne yapıyorsun Sganarelle?

SGANARELLE- Pipom rüya görüyor beyefendi, düşlerini tavana salıyor ve orada, okumasını bilen için, geleceğimize dair karışık izleri resmediyor.

DON JUAN- Eee?

SGANARELLE-*(Duman kıvrımlarına aşırı derece yoğunlaşan Sganarelle şaşı bakmaya başlar ve bakışlarını düzeltmek için başını sertçe sallamak zorunda kalır. Hikmette bulunan bir edayla.)* Gelecek hareketli beyefendi.

DON JUAN-*(Alaycı)*. Gerçekten öyle, cereyan yapıyor.

SGANARELLE-*(Değişik mimikler yapar, gözlem yapıp, önemli şeyler öğreniyormuş oyununu oynar).* Oo…Aaaa…Bak sen!...Yapma!... Eee…

DON JUAN- *(Bir süre sessiz kaldıktan sonra.)* Sen hiç sıkılmaz mısın Sganarelle?

SGANARELLE-*(Birden oyunu keser).* Nasıl sıkılabilirim ki? Bize yaşattığınız bu hayat varken?

DON JUAN- Peki ya yalnız kaldığında.

SGANARELLE- *(Kesin).* Uyuyorum.

DON JUAN-*(Kendi kendine)*. Uyku… İnsan uyuyunca nereye gider, ya da her sabah, gözleri şiş, saç baç birbirine girmiş, uyku öncesinden daha yorgun bir halde nereden döner? Uykunun ya da ertesi günün en çok nesinden nefret ediyorum bilmiyorum… Uykudan nefret ediyorum çünkü yok oluyorum… Ya da ertesi günden, çünkü kendimle karşılaşıyorum. Aynı arzularla, aynı sınırlarla, ama durmadan kendine kim olduğunu sorarak, ha bire kendinle karşılaşmak… Çünkü insan kendisini bilmediğinde bile kendisinden kopmuyor… *(Birden Sganarelle'e)* Sen hiç kendine kim olduğunu sormaz mısın Sganarelle?

SGANARELLE-*(Gülerek)*. Ben kim miyim? İşte şimdi beni güldürdünüz beyefendi… Ben kim miyim? Bunu en iyi bilecek olan benim…

DON JUAN-*(Acı bir alayla).* Pekiyi kimsin sen? Seni dinliyorum.

SGANARELLE- Ben benim ve bu da bana cuk oturuyor, çünkü kendimi incelediğimde, kendimi takdir etmek için bir sürü neden buluyorum kendimde. Doğa bazen bir yüze daha fazla incelik, bir bedene daha fazla zarafet verir, ama bana güven telkin eden bir surat ve bağlılık uyandıran bir vücut yapısı vermiş. Akla gelince, uşak olmak için gerekenden fazlasını bilirim, ama asla halime yanıp yakılacak kadar fazla değil bildiklerim. İnsanlığa dair hiçbir gizem bana bütünüyle yabancı değil, öte yandan sizin yaptığınız gibi anlaşılması güç, akıl sır ermez şeylere takmam kafayı: Kafam iyice çalıştığında onu dinlendiririm, onu memnun etmekten çok rahatsız edebilecek aşırı yoğun alıştırmalara tabi tutmam kafamı.

DON JUAN- Sonuç olarak her şey yolunda mı?

SGANARELLE- Bundan iyisi olamaz.

DON JUAN- İyi de anlamıyorum Sganarelle. Dünyanın en şerefsiz adamı, kudurmuşun, köpeğin, Türk'ün, sapkının teki olan bu kadar kötü bir efendinin peşinden niye gidiyorsun?

SGANARELLE- Tanrı biraz sağduyu vereyim diye beni sizin yolunuza çıkardı.

DON JUAN- Demek ki bana verdiği tek armağan olacak bu.

SGANARELLE- Bu göz ardı edilecek bir şey değil ki. İnsanın yanında, sağlam ve doğruluktan ayrılmayan bir vicdanın olması faydalıdır. Üstelik bir de bu insanın kendi vicdanı değilse, ve -sizin sık sık yaptığınız gibi efendim- bir tekmeyle susturulabiliyorsa, çok kullanışlıdır.

DON JUAN- Doğruluktan ayrılmayan vicdan mı? Beni güldürüyorsun Sganarelle. Yaptığım kötülükleri özellikle hoş karşılıyormuş gibisin bence. Engellemediğin gibi, olaydan sıkılınca, cep defterine kaydediyorsun.

SGANARELLE- Cep defterimi? Hangi defter? Arayın üstümü, cep defterim yok benim.

DON JUAN- İnkar etme, bana söylediler. Çünkü gidip millete okuyormuşsun. Çapkınlıklarım konusunda öyle bir yankı uyandırdın ki, şöhretimin yayılmasına benden daha fazla katkıda bulundun. Sganarelle, sen benim için basit bir uşağın yapacağından daha fazlasını yapıyorsun. Bunu inkâr mı edeceksin?

SGANARELLE- *(Güler).* Benim ruhumun da karanlık köşeleri vardır kuşkusuz… Sandığımdan daha karmaşık biri olduğumu anlamadığıma pek sevindim. Bakın insan nasıl da yüzeysel düşünebiliyor...

DON JUAN-*(Güler).* Aslında sen kim olduğunu bilmiyorsun, ama kendini seviyorsun. İşte gerçek. Kim olursan ol, kendini seviyorsun.

SGANARELLE- İnsanın kendine düşman olmasında ne yarar olabilir? Bundaki kazanç ne?

DON JUAN- *(Karamsar).* Hiç. Ama insan seçemiyor.

SGANARELLE- Demek ki haklıymışım. Sonuç olarak efendim, sizinle sohbet etmek her zaman iyi geliyor çünkü seviyeme uygun sohbet arkadaşlarını mutfaklarda ya da ahırlarda bulamıyorum. Ama beyefendi şimdi çalışmalarıma geri dönmeliyim. Gevezeliklerimiz melekleri kaçıracak.

Şaşkın kahin mimiklerini tekrarlar.

DON JUAN- *(Bariz bir biçimde kafasındaki düşüncelerden kurtulmak istemektedir).* Ne görüyorsun Sganarelle?

SGANARELLE- Kadınlar görüyorum. Şaşkınlığa uğramış bir sürü kadın. Sonra sizi yalnız görüyorum. Ben de yalnızım. Her birimiz kendi köşesinde.

DON JUAN- O zaman senin duman yanlış söylüyor. Evleneceğimi bilmiyor mu? Kadın avcılığından emekliye ayrılacağımı?

SGANARELLE- Benim duman buna inanmıyor.

DON JUAN- Ya sen?

SGANARELLE- Ah ben!...

DON JUAN- Senin fikrin ne?

SGANARELLE- Korkarım öyle olacak.

DON JUAN- Bunu umuyor musun?

SGANARELLE- Korkarım öyle olacak.

DON JUAN- Bir kurnazlık düşünüyor olmayasın?

SGANARELLE- Aklıma gelen ilk şey buydu, ama insan sizi tanıyınca, ilk akla gelen fikrin hiçbir zaman iyi bir fikir olmadığını bilir. Onunla evleneceksiniz.

DON JUAN- Memnun olmalısın.

SGANARELLE- Şüphesiz.

DON JUAN- Yani?

SGANARELLE- Pöh…

DON JUAN- Yani?

SGANARELLE- Kafam yatmıyor. Tabii ki bunu hep diledim hatta tahmin de ettim, *gençlik geçer, sefahat biter, dinsiz imana gelir* diyordum, tabaklara kazınmayı hak eden başka lâflar da geliyordu aklıma… Neyse, siz bu ufaklıkla evleniyorsunuz, ben de kaygılanıyorum. Gerçekten onunla mı evleneceksiniz merak ediyorum…

DON JUAN- Başka kim olabilir?

SGANARELLE- Bakın, bundan birkaç hafta önce, sonunda birisiyle evlenip evlenmeyeceğinizi merak ediyordum; üzerimize doğru sanki bir evlilik rüzgarı esiyordu. Eh sonunda bu kızda karar kılındı. Ama bence siz *bu* kadınla evlenmiyorsunuz. Siz bir *evlilik* yapıyorsunuz sadece.

DON JUAN- Saçmalıyorsun Sganarelle.

SGANARELLE- Sanmıyorum. Ben saçmaladığımda siz gülersiniz.

DON JUAN- *(Karamsar).*Onunla evlenmek için nedenlerim var.

SGANARELLE- Beyefendi, oyun oynamayın haydi, siz de gayet iyi biliyorsunuz ki, birkaç aydır Don Juan artık o Don Juan değil.

DON JUAN- Sus, canımı sıkıyorsun.

SGANARELLE- Bana sonuna kadar katlanacaksınız. Bunun için buradayım ben, sizin vicdanınızım, Tanrı, doğarken size bir vicdan vermeyi unuttuğu için. Bakın, aylardır defterime yeni tek bir isim dahi kaydetmediğimi gayet iyi biliyorsunuz.

DON JUAN- Al işte, defterin varlığını itiraf ediyorsun.

SGANARELLE- Artık bir işe yaramadığına göre itiraf edebilirim. Yeni tek bir isim dahi yok diyorum size: Hovardalık bitti, fazilet hüküm sürüyor, Don Juan uyukluyor.

DON JUAN- Fransız kadınlarından hiç hoşlanmıyorum.

SGANARELLE- Acaba bu, eskiden onları baştan çıkarmanızı engellemiş miydi hiç? Çirkin, kıllı, seyrek dişli şu kadın müsveddelerinden kaç tane gördüm, yalnızca görünüşleri bile on sekizinde bakir bir delikanlının bütün ateşini söndürebilirdi, ama siz öyle mi? Yapılacak bir kötülük varsa hiçbir şey sizi durdurmuyordu.

DON JUAN- Abartıyorsun Sganarelle, son dönemlerde, küçük Guérin vardı, Dumeslée, Champétrie ve Üç Tilki Hanı'ndaki şu hizmetçi kız vardı hani…

SGANARELLE- Yanlış, Beyefendi, yanlış! Onlara sahip olduğunuza inandırdınız onları, ortada hiçbir şey olmamışken. Ben ciddi bir tarihçiyim, bilgi toplarım. Bu bayanlarla işi sonuna vardırmadınız, bunun nedeni de onların size direnmeleri değildi (tersine asla bu kadar kolay av seçmemiştiniz), çünkü son anda kaçtınız, evet, tam anlamıyla kaçtınız. Hatta bir tanesi gelip bana bundan ötürü yakındı. Hepsi de çok çirkin olduklarını ve kötü koktuklarını düşündü, zavallı yaratıklar. Dünya tersine dönmüştü.

DON JUAN- Ama…

SGANARELLE- O zaman efendim, sizin de çok sevdiğiniz bir soruyu sorayım size: Neden? Neden kaçıyorsunuz? Eskisi gibi yaşamaya devam ediyormuş gibi yapmak niye? Artık var olmayanı varmış gibi göstermek niye? Hele ki bana? Don Juan kalkmış uşağını kandırıyor, bir bu eksikti hakikaten!

DON JUAN- Kapa çeneni! Şu sesi duymadın mı? *(Sganarelle kolaçan eder.)* O mu? Pusula mı aldı acaba?

SGANARELLE- Evet, sonunda huzur bulacağınız hanımefendi geliyorlar.

DON JUAN- Kaybol… Çabuk.

Sganarelle çıkar. Don Juan bir an tek başına kalır.

3. SAHNE

Küçük kız girer ve eşiğe yakın bir yerde durur. Ayakları çıplaktır, üzerinde bir gecelik vardır. Don Juan'ın yüzü seyirciye dönüktür.

KÜÇÜK- Don Juan?

DON JUAN- Evet.

Don Juan ona doğru dönmeye yeltenir.

KÜÇÜK- Hayır, dönmeyin, sakın! Olduğunuz yerde kalın. Ben… ben gecelikliyim.

DON JUAN- Bundan çekinmem ki ben.

Yine ona doğru dönmek için davranır.

KÜÇÜK- Hayır, olduğunuz yerde kalın! Kıpırdamayın. Orada durun. Beni görmemelisiniz. Zayıfladım. Soldum.

DON JUAN- *(Sabırlı, şakacı.).* Ne kadar beklemem gerekiyor? Önümüzdeki dakikalar içerisinde yüzünüze renk geleceğini ve toparlanacağınızı mı düşünüyorsunuz acaba?

KÜÇÜK-*(Kısa bir sessizliğin ardından)*. Don Juan?

DON JUAN- Evet.

KÜÇÜK- Siz Orpheus'sunuz, ben de Euridike, ölüp kaldığım yer altındaki ruhlar aleminden beni çekip çıkarmaya geldiniz. Şimdi yeniden doğuyorum. Işığa doğru çıkıyoruz birlikte. Bırakın da alışayım. Yüzeye doğru yaklaşıyoruz.

DON JUAN- Güzel, yüzeyde kalalım, böyle daha rahat ederiz. Peki ya dönersem?

KÜÇÜK- Lütfen! Eğer dönerseniz, bir kez daha ölürüm, hem de bu sefer kesin olarak, sonra birbirimiz bir daha sevemeyiz.

DON JUAN- Öyle olsun. Peki birbirimizi sırttan mı sevmek zorundayız?

KÜÇÜK- Sırtınız… Eskisi kadar dik değil, daha kararsız… Siz de acı çektiniz tabii. Sırtınız bana neler anlatıyor bilseniz!

DON JUAN- Demek ki sırtım benim arkamdan konuşuyor, bunu kabul edemem.

Birden kıza döner.

KÜÇÜK-*(Çığlık atıp, yüzünü kapar.)* Çok çirkinim.

DON JUAN- Doğru olsaydı bunu söylemezdiniz. *(Kısa bir sessizlik.)* Bırakın da size bakayım… Hayır çirkin değilsiniz. Son karşılaşmamızda olduğunuzdan daha çirkin değilsiniz.

KÜÇÜK- *(Sâde bir tonda).* Çok naziksiniz. *(Don Juan, başka tarafa döner. Sessizlik.)* Don Juan?

DON JUAN- Efendim.

KÜÇÜK- Bu siz misiniz gerçekten?

DON JUAN- Son zamanlarda görme duyunuzu da kaybetmiş olmayasınız? Ruhlar alemindeki hayat çok zorluydu desenize? *(Sessizlik).* Oysa ben bana benziyorum. Özellikle de sırttan.

KÜÇÜK- Hangisine? Ben hangi Don Juan'la muhatap oluyorum acaba… Beni sevmiş olanla mı yoksa beni terk etmiş olanla mı?

DON JUAN- İkisi de aynı. Kadınlar! Kadınlar!... Bencilliğinizin nişânesi olan şu kötü niyetiniz yok mu!... Sizlere göre birisi gönlünüzü okşayıp, sizi sevdiğini mi ileri sürdü, doğru yapıyor demektir! Sizi yüz üstü bırakıp gidiyor, artık sevmiyor mu? Yanlış yapıyor demektir! *(Neredeyse tehditkâr.)* Bir kadın avcısının, sen baştan çıkarılmaya budalaca izin verdiğin anda kesin olarak ele geçirmiş olacağı bir şeyi aradığı hiç aklına gelmiyor mu? Birlikte olmak için bir neden kalmıyor ki: Et çürümüş oluyor.

KÜÇÜK- Başka yerde aynı şeyi yeniden yapıyorsa, durmadan kendini bir kadından ötekine savurarak geziniyorsa, aradığını bulmuyor demektir, çünkü onu aradığını bile bilmemektedir.

DON JUAN- Peki arayıp da bulamadığı nedir acaba?

KÜÇÜK- Soruya bakın!... Aşk, tabii ki.

DON JUAN- İşte, o kelime söylendi sonunda, her şeyi söylemiş oldun: Aşk! Zavallı kız, altmış yaşına geldiğinde, yirmi yaşındayken "aşk" deyişin gibi, aynı bakışlarla, aynı inançla, aynı heyecanla, "Tanrı" diyeceksin. Tam bir kadın ağzı işte.

KÜÇÜK- *(Ona kafa tutarak).* Tam bir erkek vurdumduymazlığı! Bir kalbinin olduğunu, kalbinin mutsuz, kalbinin kırık olduğunu kabul etmek: Ne büyük onursuzluk ama! Sanki ayakta işeyen birin duyguları olmazmış gibi!

DON JUAN- Bu ders verir hâlimiz yeni mi zuhur etti? Hastalığın yan etkisi mi?

KÜÇÜK- Hastalık mı, ne hastalığı?

DON JUAN- Bana yanlış bilgi mi verildi acaba? Ateşler içindeymişsiniz, can çekişiyormuşsunuz dendi…

KÜÇÜK- Hastalık değil o, sağduyunun etkisiydi. Yaşamak için hiçbir nedenim yoktu.

DON JUAN- Var gücünüzle, birden öldürmeliydiniz kendinizi. Kısık ateşte can vermekten daha iyidir.

KÜÇÜK- Kendimi öldürecek kadar ilgilenmiyorum kendimle. *(Birden Don Juan'ın üstüne atılır ve ona sarılır.)* Ah Don Juan… Sizsiniz, ta kendisisiniz… *(Ona sokulur iyice.)* Geldiniz…

Don Juan direnmez.

DON JUAN- *(Şefkatle bakarak).* Tuhaf…

KÜÇÜK- Ne?

DON JUAN- Bakışlarınızda erkeksi bir şey var. Kardeşinizde olduğu gibi.

Birbirlerine sarılmış durumdayken, Düşes fark ettirmeden başını uzatır, onları görür. Sessizce sahne arkasını kat eder ve gözden kaybolur.

KÜÇÜK- *(sevinçli, çenesi düşmüş gibidir).* Ah Don Juan, Düşes beni sıkı sıkıya tembihlemişti, ama artık umurumda değil. Söylesenize, evleneceğimiz doğru mu?

DON JUAN-*(Güler).* Beni evlenme teklifi etmekten kurtardığınız iyi oldu. O kadar çok ettim ki. Sahte evlenme teklifi.

KÜÇÜK- Bu sefer ki gerçek mi?

DON JUAN- Gerçek bir teklif.

KÜÇÜK- Artık gitmeyecek misiniz?

DON JUAN-*(Son derece sakin).* Artık gitmeyeceğim.

KÜÇÜK- Ah Don Juan!... *(Birden sinirlenmiştir.)* Sen yokken her şeyi düşündüm. Bana "geri geleceğim" demiştin, önce sana inandım, sonra kuşkulandım, sonra ölmeyi düşündüm, seni aldatmayı ve intikam almayı düşündüm, ama duyduğum acıdan çok daha güçlü bir biçimde yeniden doğuyordu umudum, ve yeniden sana inanmaya başlıyordum. Görüyorsun ya, beklemeyi bilmiyorum, buydu işte benim hastalığım. *(Don Juan'a bakarak.)* Beni sevdiğinizi düşünmekle hata etmemişim demek ki.

DON JUAN- Aptalca şeyler söylemeyin. Sizi hiç sevmiyorum. Sizinle evleniyorum, bu kadarı da yeterli.

KÜÇÜK-*(Geri çekilerek).* Siz…

DON JUAN- Hayır.

KÜÇÜK- İnsan sevmeyince evlenmez.

DON JUAN- Evlenir.

KÜÇÜK- Don Juan evlenmez!

DON JUAN- Özellikle Don Juan evlenir! Ah ama unutuyordum, siz benim kişiliğim konusunda derin bir bilgiye sahiptiniz, benim ne olduğum, ne yaptığım ve başıma neler gelmesi gerektiği konusunda benden daha çok şey biliyorsunuz, kaynak kişi sizsiniz. Peki, madem hoşunuza gidiyor öyle sanın: Don Juan âşık oldu, buyurun! Ben de buna inanmaya gayret edeceğim. Eşler birbirlerine güvenmeli… Ama renginiz bayağı soldu sizin…

KÜÇÜK-*(Şokun etkisinde)*. Sen beni sevmiyorsun.

DON JUAN- Hayır seviyorum, siz söylediniz ya.

KÜÇÜK- Sevmeden mi evleneceksin benimle?

DON JUAN-*(Sert)*. Öyle de olsa ne değişirdi ki?

KÜÇÜK- Ama siz beni sevmiyorsanız, ben… Sizinle evlenmeyi reddederim, sonra da kendimi öldürürüm.

DON JUAN-*(Gülerek.)* Haydi ama, ben sorun çıkarıyor muyum hiç? *(Parmağını dudağına götürür, bir çocukla konuşan bir yetişkin gibi.)* Neden benimle mutlaka evlenmeniz gerektiğini size anlatacağım. *(Görünmeyen bir jüriyi işaret ederek.)* Kabul etmezseniz, sizi de yargılayacaklar. *(Angélique anlamaz.)* Evet, evet! Bu kadınlar müthiş! Benim mahkemem var bu gece. Ama dava karara bağlandı bile: Suçluyum. Peki cezamın ne olduğunu biliyor musunuz? Sizsiniz cezam. Yine de iyi sıyrıldım bu işten, daha da ağırı olabilirdi.

KÜÇÜK- Dava mı, ceza mı, ne anlatıyorsunuz siz? Vaftiz annem…

DON JUAN- Talihsiz kız, vaftiz anneniz korkunç bir kadın. Yaptığı şantaj çok açık: Ya siz ya da Bastille zindanları. *(Sessizlik, yapmacıklı bir tonda.)* Yoksa size söylemedi mi? Söylemedi mi? Ah zavallı küçük kız! Yo, hakikaten usulen bir rezalet bu.

KÜÇÜK- Ama… benimle hiç itiraz etmeden evleneceğinizi söylemişti bana.

DON JUAN-*(Sıkıntılı)*. Buna gerek yoktu ki, hesabım hızlıdır.

KÜÇÜK- Niye kabul ettiniz? Kaçmadan önce vakit kazanmak için mi?

DON JUAN- Kaçmayacağım.

KÜÇÜK- Neden?

DON JUAN- Bu sizi niye ilgilendirsin ki? Sonuç ortada: Sizinle evleniyorum. Aslolan olgulardır yalnızca.

KÜÇÜK- Olgular değildir Don Juan, duygulardır! Neden? *(Birden aklına bir şey gelir, geri çekilir, dehşete kapılmıştır.)* Don Juan, oyununuzu çözdüm! Bu kadınlarla ödeşmek adına kabul ediyormuş gibi yaptınız ve şimdi de kendinizi benim gözümde iğrenç göstermeye çalışıyorsunuz, ki reddeden ben olayım. Güzel manevra: Evlilik sizin değil, benim yüzümden suya düşmüş olacaktı. Bravo! *(Duyduğu acıdan gücü kesilmiştir.)* Neden daha önce yaptığınız kötülüğü bir kez daha yapıyorsunuz bana? Neyin peşindesiniz?

DON JUAN- Neden bir şeylerin peşinde olduğuma taktınız kafanızı? Bir şey aramam ben, ben alırım, elmaları dalından toplar ve dişlerim. Ve sonra acıkınca aynı şeyi yeniden yaparım. Siz buna arayış mı diyorsunuz? Size karşı aşırı bir iştah duymuş olmalıyım: Ağzım bütün meyveleri tatmak istedi, bütün ağızları tatmak, farklı, çeşitli, dolgun, ıslak, yumuşak, kapalı, açık ağızları, namuslu bir kadının küçük ağzını, şehvetli bir kadının içeri kaçmış dudaklarını, bir ergenin sarkık yassı alt dudağını, hepsini istedim. Erkekler bana imrenir ufaklık, çünkü onların cesaret edemedikleri şeyleri yaparım ben, kadınlar ise hepsine birden haz verdiğim için bana kızarlar. Hepsine!

KÜÇÜK- Saçma! Erkekler size diş biliyorlar, çünkü onların karılarını ya da kız kardeşlerini çalıyorsunuz, kadınlar ise en tatlı sözleri verdikten sonra onları terk ettiğiniz için sizden tiksiniyorlar. Ne bir aziz, ne de bir kahramansınız Don Juan, kendinizi kandırmayın, siz dolandırıcısınız, küçük bir aşk hırsızı.

DON JUAN- Şimdi de siz saçmaladınız! Hazdan korkuyorsunuz hepiniz, ama korkmakta haklısınız: Yalnızca güçlü olanlar onu tadabilir. Bir düşünsenize neler olur, dünya üzerinde herkese şöyle bir şey söylense: "Kazmalarınızı, iğne ipliklerinizi bırakın! Hazdır artık geçer akçemiz; alın, burada, utanmadan sıkılmadan alın, burada, şimdi alın, daha çok, daha çok alın!" Neler olur düşünsenize? Çalışan, terleyen, boğuşan kimse kalmaz. Kendini yalnızca hazza veren işsiz insanlar olur. Meşru, gayrimeşru çocuk diye bir şey kalmaz, otuz altı anneli ve yüz yirmi babalı neşeli bir veletler takımı oluşur! Mülkiyet, miras, malların ya da ayrıcalıkların kan bağıyla geçmesi diye bir şeyler olmaz, çünkü artık kan karışmıştır, her yerden akar, sperm de öyle. Müşterisiz, mamasız, yalnızca kızların bulunduğu neşeli bir kerhane gibi olur hayat. Kargaşayı düşünebiliyor musunuz? Ya sanayi? Ya ticaret? Ya aile ne olur? Artık fakir insan kalmayacaktır, çünkü zenginliğin kaynağı para değil hazdır, ve her insan hazzı tanıyacak kadar yeterince donanımlıdır. *(İnandırıcı bir tavırla.)* O yüzden küçüğüm, yüz binlerce kez duyduğum şu laflarla, şu arama, arayış hikayeleriyle gelme bana… İnsan bulamadığı için ararmış! Yoksun olan arar, mutlu adam durur. Bense başkalarından istediğimi elde ederim durmadan: Hazzı!

KÜÇÜK- İnsanlar dalından toplanan elmalar değildir. Dişlendiklerinde canları acır. Eğer sadık olsaydınız…

DON JUAN- Sadık mı! Küçük bir kafeste özgürlük, buna da sadakat deniyor.

KÜÇÜK- Sizin özgürlüğünüz mü! İhanet hakkınız diyelim şuna!

DON JUAN- İhanet! İhanet! Hepinizin ağzında aynı terane.Yahu en sahtekar görünenler, siz kadınlarsınız asıl. Bize beş dakika haz veresiniz diye sonsuz bağlılık yeminleri etmek gerekiyor sizlere. Oysa bu yalnızca bir kuraldır, bunu herkes bilir: Birkaç hareket karşılığı birkaç söz. İhanet yoktur burada, alışveriş vardır: İhanet eden, bunu bilmiyormuş gibi yapandır.

KÜÇÜK- *(Çok öfkeli).* Her şeyi kirletiyorsunuz Don Juan, kadınları, sözcükleri! Siz kötülük yapmak için yaratılmışsınız!

DON JUAN- Öyleyse neden beni seviyorsunuz? Daha iyi bir seçim yapabilirdiniz, o kadar *"iyi"*,o kadar *"nazik"* olan siz…

KÜÇÜK-*(Birden diklenir ve tekinsizleşir)* Ne iyiyim, ne de nazik. Asla öyle olmadım.

DON JUAN-*(Alaycı).* Haydi küçük, sen yalnızca bir çocuksun.

KÜÇÜK-*(Meydan okur).* Aynen öyleyim, çocukların baskın özelliğinin ne olduğunu siz de biliyor olmalısınız. Bencillik. *(Hırçın.)* Peki ya ben de sizin gibiysem? Ya ben de fethetmeyi seviyorsam? Yalnızca erkekler mi ödül koleksiyonu yapar sanıyorsunuz? Bir düşünsenize Don Juan, sizi elinde tutan kadın olmaktan daha büyük bir başarı var mıdır? A tabii, ben de sizin gibi, hepsine sahip olmak için erkeklerin peşinde koşarak soluk tüketebilirdim. Ama bu boşuna olurdu, bir avuç yavru sazan yerine büyük bir ganimeti tercih ederim ben. Düşünün

Don Juan, bütün kadınları terk eden adamı ben elimde tutacağım! Siz benim zaferim olacaksınız Don Juan, benim bayraktarım olacaksınız. "Don Juan'ı bir kocaya dönüştüren o kadın!" diyecekler her yerde, ne reklam ama! *(Sevinçli.)* Benden nefret edecekler, çünkü gerçek başarı, nefretsiz olmaz.

DON JUAN-*(Sırıtarak)* Ve beni alt etmek için kullandığınız silahlar gözyaşı, hastalık, sızlanma ve bekleyiş mi oluyor acaba?

KÜÇÜK- Herkesin kendi silahı, herkesin kendine ait planı vardır, benim de kendime ait stratejim var! Borazan çaldırıp, top mu attırayım istiyorsunuz? Kadın olarak kazanmak istiyorsam erkeklerin silahlarını kullanmam. Güçlü, korkunç diye tarif ederken, vaftiz annemi iyi tanımadığınız anlaşılıyor… O tatlı, duygusal bir yaşlı hanım ve doğrusu değerli bir özelliği var: O da başkalarının onun kulağına fısıldadığı fikirleri kendisinin bulduğunu sanması hemen. O -nasıl derler- etkilenebilir ve canlı bir kadındır, işte böyledir benim vaftiz annem.

DON JUAN- Siz ne anlatıyorsunuz?

KÜÇÜK- Kusursuz bir biçimde hazırlayıp, hayata geçirdiği bir intikam fikrini, kendinden geçme ve hasta olma numaraları yaparak onun kafasına sokmanın benim için kolay olduğunu anlatıyorum; ona da hakkını verelim ama. Ama zaten büyük bir lider öncelikle itaat edildiğini bilen lider değil midir? *(Çok sert.)* Ayrıca taktiğimle dalga geçmekle haksızlık ediyorsunuz, etkili bir taktik bu: Benimle evleniyorsunuz. *(Bir an susar sonra ısrarcı bir tonda.)* Zira benimle evleneceksiniz, öyle değil mi?

DON JUAN-*(Şaşkın)* Evet.

KÜÇÜK-*(Sert)* İşte, size resmi olarak teklifte bulundum. Her şey kuralına uygun.

DON JUAN- Olduğundan daha güçlü göstermeye çalışıyorsun kendini.

KÜÇÜK- Ay şişkin erkek gururunuzla konuştuğunuzu duyar gibiyim. "Kadınlar güçsüzdür." Yanlış Don Juan, güçsüzlük kadınların tutundukları en güçlü daldır. Hiçbir erkeğin kuşkulanmadığı gizli bir silahtır. Sizler o kadar kabasınız ki.

DON JUAN- Fazla açıklama yapıyorsun, çünkü yalan söylüyorsun.

KÜÇÜK- Benimle evleneceksin Don Juan! Ve sonra ben ne yapacağım? Sabah olduğunda sana bir pusula bırakıp gideceğim: "Sağol, ama buradan gitsem iyi olacak" diye. Henüz aynı günün öğle sonrasında beni bir seyisin kollarında bulacaksın. Don Juan'ı koca yapıp aşağıladıktan sonra onu aldatmak, ikinci bir zafer olmaz mı bu?

DON JUAN- Davranışların bana acı çektirseydi bu bir zafer olurdu. Ama yatak hikayelerin ya da çekip gitmelerin beni hiç etkilemeyecek. Özgür kalacaksın.

KÜÇÜK-*(Şaşkın).* Ne?

DON JUAN- Bir anlaşma yapalım, tamam mı? Evlilik sözleşmesinin dışında; orada böyle bir maddenin olduğundan kuşkuluyum: İstediğinle yatma hakkına sahip olacaksın, beni ilgilendirmez, sana asla bir şey demeyeceğim.

KÜÇÜK-*(Sırıtır).* Anlıyorum. Karşılığında benden aynı vaadi koparmak istiyorsunuz.

DON JUAN- Kesinlikle hayır. Ben de kendi adıma, asla senden başka bir kadınla yatmayacağımı taahhüt edeceğim.

KÜÇÜK- Saçma! Kıskanmayacak mısınız?

DON JUAN- Kıskanmak yok benim karakterimde.

KÜÇÜK- Onurunuz lekelenecek. Bütün Avrupa bunu duyacak.

DON JUAN- Eğer onur diye bir şeye inansaydım, onu bir kadının donuna bağlamazdım. *(Kısa sessizlik. Ani bir bozguna uğramış görünen kıza bakar.)* Ne oldu? Süngünüz mü düştü? Hatırşinas bir kocaya dönüşünce, başarınızı elinizden almış mı oldum? Üzgünüm, gitmeyeceğim; sizi aldatmayacağım; hiçbir dedikoduya meydan vermeyeceğim. Herkes bir aşk evliliği yaptığımıza inanacak.

KÜÇÜK- *(Umutsuzluğa kapılır, rol yapmayı bırakır).* Sizden tiksiniyorum! Sizden tiksiniyorum!

DON JUAN-*(Sinsi).* Haydi, haydi general, korkarım ihtirasınız imkanlarınızı aşıyor.

KÜÇÜK-*(Ağlar, direnecek gücü kalmamıştır).* Ah Don Juan neden? Neden beni sevmeden evlenme ve bağlılık sözü veriyorsunuz bana? Neden?

DON JUAN-*(Melankolik).* Paydos etmek için diyelim. Haz beni yoruyor, fethetmek de öyle. Ben yalnızca hazzı tanıdım. Belki mutluluk da iyidir. Yavaş yavaş çürüyen bir meyvenin tatlılığı…

KÜÇÜK-*(Derin bir acıyla bağırır).* O zaman gidin!

Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlar.

DON JUAN-*(Birden duygulanmıştır).* Ağlama.

KÜÇÜK-*(Cesaretini toplar, ama berbat durumdadır).* Bırakın, üzüntülü değilim, ruhum ağlamıyor, gözlerim ağlıyor…yalnızca gözlerim.

DON JUAN-*(Ona tuhaf bir şekilde bakar).* Demek beni seviyorsunuz.

KÜÇÜK- Evet Don Juan, sizi seviyorum ve sevdiğime pişmanım bu gün, defalarca pişman oldum, çünkü bu aşk beni mutsuz ediyor, ama yine de sönüp bitmiyor.

DON JUAN- Oysa…

KÜÇÜK- Acaba sevmediğiniz halde yine de beni sevebilme gücünüz var mı sizin? Benimse sizi bundan böyle sevmememi sağlayacak bir gücüm yok. Ismarlama olmuyor bu. *(Sessizlik).* Umudum…

DON JUAN- Evet?

KÜÇÜK- Umudum… Beni farkına varmadan sevdiğinizi düşünüyordum… bunu kabullenemediğinizi…

DON JUAN-*(Kibar)* Açıklayın bana.

KÜÇÜK-*(Konuşmak onu biraz mutlu etmiştir)* Bakın, sizin karakterinizi hemen tanıdım, kötülük görmekten korktuğu için kötülük eden birisiniz Don Juan. Sizin için sevmek, her zaman fazla sevmek oluyor… Bunun üzerine belki de benden korktuğunuzu düşünüyordum.

DON JUAN-*(Kibar)*. Küçük bir kızdan mı?

KÜÇÜK- Bana "küçük kız" diyorsunuz, ama insan yüreği konusunda sizden çok daha fazlasını bilirim. Mutsuzluğum sayesinde epey yol kat ettim.

DON JUAN- Senin yüreğin, benim yüreğimin yaşadığını yaşamadı.

KÜÇÜK- Yüreğiniz mi? O kadar uzun süredir dili bağlı ki onun. Bir çözülse, değil konuşmak acıdan bağırır.

DON JUAN- O zaman belki de en iyisi onu öyle bırakmak.

KÜÇÜK- Kolanlar sımsıkı sarıyor, ama yüreğiniz yine de kanıyor. Bu uzun bir can çekişme Don Juan.

DON JUAN-*(Son derece samimidir.)* Biliyorum.

KÜÇÜK- Parmaklarım ince, elim hafiftir, yüreğinizi kurtarabilirim. *(Bir çocuk gibi.)* Ama beni sevdiğinize biraz inandırmanız lazım beni, yoksa hiçbir şey yapmam.

DON JUAN- Yapma küçük, aşkın ne olduğunu bilmiyorken seni sevdiğimi nereden bilebilirim?

KÜÇÜK- Aşk mı, onu tanımak için onu bilmek gerekmez ki. *(Birden canlanır.)* Daha önce balık gördünüz mü?

DON JUAN- Evet.

KÜÇÜK- Kuş?

DON JUAN- Evet.

KÜÇÜK- Sevdiğiniz kişi size sudaki bir balık ya da havadaki bir kuş gibi görünür. Yeryüzüyle bir anlaşma yapmıştır: O, yer değiştirmez, kayar; yatmaz, uzanır. Bizzat toprağın üzerindeki bir su perisidir.

DON JUAN- Sonra?

KÜÇÜK- Başka bir anlaşma daha yapmıştır bütün evrenle, ötekinden daha önemlidir bu. Ona her zaman en güzeli göstermesi için evrenle anlaşmışlardır; o da bunun görkeminin

hayranlıkla görülmesini sağlayacaktır. Onun yanındaysanız, siz de bundan faydalanırsınız, sürekli bir şenliktir bu: Güneş hiçbir zaman fazla sıcak değildir, yağmur hiçbir zaman soğuk değildir, bahçeler her zaman güzel kokar, taştan banklar yumuşacıktır. Doğa onu sever ve okşar.

DON JUAN- Sonra?

KÜÇÜK- Diğerleri gibi bir yüzü yoktur onun. Bu da gizemlidir işte. Don Juan, insan sevmediği yüzlerin nasıl olduğunu bilir, kemiklerin, tüylerin ve derinin altındaki kıkırdakların yapısını görür, kırışıklar, kızarıklıklar, sarkmalar, yayılmış siyah noktalar vardır, oldukça iticidir. Ama onunki hiç öyle değildir, başka hiçbir şeye benzemez, bedenle ya da toprakla asla bir ilgisi yoktur, düşten yaratılmış olmalıdır.

DON JUAN- Sonra?

KÜÇÜK- Onu görmeden önce kendinizi hep hasta, çirkin, yorgun, gördüğünüz anda ise yaşam dolu hissedersiniz. O bir sabahtır.

DON JUAN- Sonra?

KÜÇÜK- Bütün saatler bozulur. O beklenirken geri kalır, yanınızdayken koşturur.

DON JUAN- Sonra?

KÜÇÜK- Her şeyi çifte yaşarsınız. Bir kere kendiniz, bir kere de onun için, ona anlatmak için. Şair olursunuz.

DON JUAN- Sonra?

KÜÇÜK- Artık yalnız değilsinizdir. Bir şey, dünyaya gelmeden önce sizi annenize bağlayan göbek bağı gibi hayata bağlar sizi. Artık bağımsızlık olmayacaktır. Kölesinizdir. Artık kendinize ait değilsinizdir. Ama bu zincirler sizi özgürleştirir.

DON JUAN- Sonra?

KÜÇÜK- Sorular biter.

DON JUAN- Sonra?

KÜÇÜK- Sonra, artık “sonra” diye bir şey de kalmaz. Artık umut, özlem kalmaz, her şey düzene girer. O buradadır. Bir imandır bu.

DON JUAN- Tanrı’ya inanmak gibi bir şey, bir anlamda.

KÜÇÜK- Tanrı’ya inanmaktır bu. Çünkü benim Tanrı dediğim de budur. Duyguyla ve içtenlikle dopdolu bir dünya.

DON JUAN- İyi bir hocasınız.

KÜÇÜK-*(Utangaç).* Bütün bilgim sizden geliyor. *(Sessizlik)* Bunları daha önce hissetmiş miydiniz Don Juan?

DON JUAN-*(Ciddi).* Evet. *(Kız onun kollarına atılmaya yeltenir.)* Bana dokunursan, artık hiçbir şey söylemem.

KÜÇÜK- Bunları benden başka birisi için mi hissettiniz yoksa?

DON JUAN- Sorduğun soruya bak küçük… Tıpkı sendi.

KÜÇÜK- Bu ülkede mi?

DON JUAN- Bu ülkede.

KÜÇÜK- Bu topraklarda mı?

DON JUAN-*(Tuhaf bir biçimde yukarı bakarak)*. Bu topraklarda.

KÜÇÜK- Bundan birkaç ay önce mi?

DON JUAN- Bundan birkaç ay önce.

KÜÇÜK- Kaç ay?

DON JUAN- Beş ay, yirmi sekiz gün.

KÜÇÜK- Biz de birbirimizi beş ay yirmi sekiz gündür tanıyoruz.

DON JUAN-*(Hüzünlü).* Ah sen de mi saydın?

KÜÇÜK-*(Sevinçli).* Ben de!

DON JUAN- Zavallı küçük.

KÜÇÜK- Ah acınılacak durumda değilim ki artık. Tanrı dualarımı kabul etti. Kara bulutlar dağıldı. *(Ona yaklaşır. Don Juan istemez.)* Beni geri mi çeviriyorsunuz?

DON JUAN-*(Geri çekilerek).* Mutsuzum Angélique.

KÜÇÜK- Anlıyorum Don Juan, ne olduğunu biliyorum.

Don Juan çıkmıştır.
Angélique onun çıktığını fark etmez. Arkasında olduğunu düşünerek onunla konuşmaya devam eder, onun çekingenliğine saygıdan yüzünü dönmez.

KÜÇÜK- Göreceksiniz aşkım, başlangıçta mutluluk bir acı kadar güçlü olur, o kadar hırpalar ki, insan acı çeker… Ötekine böylesine bağlandığını bilmek insanın gururuna öldürücü bir darbe indirir… Sevdiğini kabullenmek gerekir. İyi akşamlar, Don Juan. Sizi düşleyip duracağım.

Don Juan'ı acısıyla baş başa bıraktığını düşünerek , sessizce çıkar.

4.SAHNE

Sahne bir süre boş kalır ardından birinin duvara vurduğu duyulur. Sessizlik. Tekrar vurulur. Marion girer ve hızla kütüphaneye doğru koşar. Duvara asılı bir meşaleyi hareket ettirir ve kütüphane açılır, içinde Düşes'in bulunduğu karanlık bir gizli geçit ortaya çıkar.

DÜŞES-*(İnerken ellerini hızla çırpar.)* Tamam, yakaladım onu Marion, yakaladım onu.

MARION- Kimi? Matmazel Angélique'i mi?

DÜŞES- Hayır örümceği! Saklandığım süre boyunca bana duvar muamelesi yapan örümceği. Önce birbirimize uzun uzun baktık sonra, tanışmak için başımdan aşağı her tarafımda gezinmesinin ardından, benle duvar arasında bir ağ örmek için beni kullanmayı koydu kafasına! Ne kolumu kıpırdatabiliyordum, ne bağırabiliyordum…

MARION- Zavalı Hanımefendi, siz ki örümceklerden o kadar çok korkarsınız.

DÜŞES- Artık korkmuyorum Marion, hiç korkmuyorum. Örümcekler halk gibi, tanımadığı sürece onlar hakkında ürkütücü bir fikir oluşuyor insanın kafasında, ama bir kere onların namusuyla çalışan insanlar olduğunu gördün mü, için rahatlıyor. Marion, bu yaşıma kadar beklemek zorunda kaldım, doğru, ama sana söylüyorum, artık örümceklerden korkmuyorum!

MARİON- Bu arada onu öldürdünüz ama.

DÜŞES- Daha önce korktuğum örümceklerin bedelini ödedi, ne yani!

5. SAHNE

Madam Cassin kafasını uzatır ve Düşes'i görür.

MADAM CASSIN-*(Girer, sinirlidir).* Nihayet, Düşes, kayboldunuz ortalıktan!

RAHİBE-*(Paldır küldür girer).* Neler oluyor? Don Juan nerede?

MM. DE LA TRINGLE - Hanımefendi, yüzleştirmeleri yeterince erteledik, soruşturmayı tamamlayıp, davaya geçmeliyiz.

DÜŞES- Hanımlar, her şey değişti. *(Kadınlar hareketsiz kalırlar. Çok ciddi.)* Kulağım akıl kesildi, davamızın akışını bütünüyle değiştirecek olan yeni unsurlar olduğunu öğrendim. *(Kaygılı.)* Korkarım büyük bir hata yaptık.

Kadınlar sırtları seyirciye, yüzleri olup biteni anlatacak olan Düşes'e dönük, aynı anda otururlar. Kararma.

III. PERDE

Aynı yer. Gün henüz ağarmamıştır.

1. SAHNE

Mum ışıkları içindeki sahnede kadınlar. Gergin bir hava hakimdir. Sağda solda kahvaltı artıkları, süt ve çikolata kaseleri görülür. Marion ortalığı toplar ve çıkar.

KONTES- Peki ne zaman ölmüş?

DÜŞES- Geceleyin.

KONTES- Kim bulmuş onu?

DÜŞES- Av bekçisi, az önce; devriyeye çıkarken ölüsüne takılmış.

MADAM CASSIN- Neredeymiş?

DÜŞES- Ağaçlıklı yolda, sol kanadın pencerelerinin altında. Oraya gittim, korkunçtu… Ne kadar yakışıklıydı bir zamanlar… lime lime, mahvolmuş, dağılmış bir halde şimdi… bir de şakağında şimdiden pıhtılaşan şu kan lekesi yok mu…

KONTES- İyi de böyle bir şey nasıl oldu?

DÜŞES- Bilmiyorum, odasındaki pencereden atlamış olmalı, yere çarpmış.

Ağlar.

MADAM CASSIN- Onu bu kadar çok mu seviyordunuz?

DÜŞES- Bu sabaha kadar bunun farkına varmamıştım. Neyse, güzel yaşadı… Bir de… Uçmasını bilmiyordu.

RAHİBE- Uçmasını mı bilmiyordu!

DÜŞES-*(Komik bir biçimde alınıp gücenir)*. Hayır hanımefendi! Tavus kuşları uçmaz, o da herhangi bir tavus gibi uçamıyordu. Bunlar parklarımızı süslemek için bulunmuş zavallı küçük dekoratif yaratıklardır yalnızca. Zavallı hayvan, uçmasını bilmiyordu, herhalde denemek istedi, yaşlılık takıntısı işte… *(Hazin bir ifadeyle.)* Ya da bu bir intihar!

KONTES- Haydi, haydi, hemen abartıyorsunuz! Sakinleşin Düşes, kimse ölümsüz değil, hele bir kuş hiç değil.

2. SAHNE

ANGELIQUE- *(Sabırsız).* Don Juan aşağı gelmeyecek mi vaftiz anne?

MM. DE LA TRINGLE - Acelemiz yok çocuğum, konuşuyoruz.

ANGELIQUE- Oysa demiştik ki…

KONTES-*(Neredeyse saldırgan bir tavırla)*. Bir hasta olarak oldukça diri görünüyorsunuz…

ANGELIQUE- *(Küçük bir reverans yapıp, gülümseyerek)*. Öyle göründüğüm için üzgünüm. *(Düşes'e.)* Peki ya Don Juan?

DÜŞES- Haklısın, artık onu çağırmalı…*(Birden hıçkırarak ağlamaya başlar.)* Tavus kuşum boşuna ölmemiş olsa bari…

Ağlar.

RAHİBE-*(Acıyarak).* Düşes…

O da Düşes'le birlikte burnunu çeker.

KONTES- Bazen düşüncelerinize şaşıp kaldığımı söylemeliyim Düşes. Yani, beni bağışlayın ama, yaptığımız işle tavus kuşunuzun ne ilgisi var hâlâ anlamadım…

DÜŞES-*(Birden neşelenir)*. Aramayın Aglaé'ciğim, bir ilgisi yok. Bunaklık benimkisi. Bunaklıktan başka bir şey değil! Pişmanlık duymadan saçmalayabildiğim bir yaşa gelmemi sağlayan Tanrı'ya da şükrediyorum. O kadar sıkılıyordum ki… On yaşındayken, ne söylerseniz söyleyin kimse buna şaşırmaz, çocukça sözler denir; yirmi yaşına geldiğinizde aynı şeyi yaparsanız ve de güzel bir yüzünüz varsa, zeki, nükteli derler, alkışlarlar. Ama otuzu geçtiniz mi, işte o zaman ağzınız diliniz bağlanır, tabii budala yerine konmak istemiyorsanız. İhtiyarlık ceza muafiyetimi geri verdi bana. "İhtiyar bunadı" diyorlar yalnızca, kızmıyorlar. Hatta bazen, yaşımı tahmin etme konusunda neredeyse kendilerinden geçecek kadar kibarlık ediyorlar -zira olduğumdan daha yaşlı görüyorlar, onlara bakarsanız Saint-Louis ile bile tanışmışım-, ve son olarak en kibarları, olduğumdan yirmi yaş daha büyük görüp şöyle haykırıyor: "Yahu hiç göstermiyor! Kendisine çok iyi bakmış." Yıllarca Bay Descartes'ın bir öğrencisi gibi konuşmak durumunda kalan ben bugün önemsiz, silik bir yere çekiliyorum… Baksanıza, neredeyse şair olacağım!

MM. DE LA TRINGLE - *(Alınır).* Temsilcisi olduğum edebiyata hakaret ediyorsunuz.

DÜŞES- Bir kere siz yalnızca kendinizi temsil ediyorsunuz Matmazel de la Tringle…

ANGELIQUE- *(Sabırsız)*. Vaftiz anne, sizce Don Juan…

DÜŞES-*(Onun lafını kesmesini umursamaz)*… Ayrıca yanılıyorsunuz, diğerlerinden daha erken bunama cesaretini gösteren erkeklere ve kadınlara büyük bir hayranlık duyarım, çünkü sonuçta nedir ki bir şair? Vakitsiz bunayan birisi. Benim hiç öyle bir eğilimim olmadı: Her zaman her şeyi herkesle aynı anda yaptım.

Matmazel de la Tringle karşılık vermek üzereyken, birinci perdede Don Juan'ın girişini muştulayana benzer bir gök gürültüsü onu durdurur. Aynı anda müthiş bir şimşek, kadınları korkudan ürperterek, salonu soğuk bir ışıkla aydınlatır. İçgüdüsel olarak merdivenin yukarısına dönüp bakarlar, tek bir ağızdan bağırırlar:

KADINLAR- Don Juan!

3. SAHNE

Ama Don Juan'ın yerine gelen Sganarelle'dir, Marion onu izler. Şaşkınlıkla kadınlara bakar. Don Juan onların ardından girer, yıpranmış, tükenmiş bir haldedir, omuzları çökmüş, sırtı kamburlaşmıştır, uykusuz geçen gecenin yorgunluğu vardır üzerinde. Angélique atılır.

ANGÉLIQUE- Don Juan neyiniz var?

Don Juan, bir rüyadan uyanmış ya da bir hastalıktan kalkmış gibi şaşkın, ona bakar.

DON JUAN- Hiçbir şey…

Onu inceler ve sanki Angélique'in suratında gördüğü bir şey onu rahatsız etmektedir. Başını çevirir ve güçsüzlükten sendeleyerek oturur. Kadınlar aşağılarcasına, hoşgörüsüzlükle bakarlar ona. Hareketlerinde hafif bir tereddüt görülür.

ANGÉLIQUE- Vaftiz anne, bu dava çok mu gerekli?

DÜŞES- Aynen öyle küçüğüm.

ANGÉLIQUE- Ama madem beni seviyor…

KONTES-*(Düzeltir)*….Sizinle evleniyor…

ANGÉLIQUE-… madem beni seviyor ve benimle evleniyor, şu çekişmeleri bir kenara bırakamaz mıyız?

MM. DE LA TRINGLE - Bir kere sizi sevdiğini nereden çıkardınız.

ANGÉLIQUE- Bana kendisi söyledi.

RAHİBE- Kime söylemedi ki?

KONTES- Bir eskrimcinin gardını alması gibi "seni seviyorum" der, düellonun başlangıcıdır bu, anlamamış mıydınız?

DÜŞES- Hele ki seni seviyorsa, bu dava kaçınılmaz.

ANGÉLIQUE- Onun canını yakacaksınız.

KONTES- Umarız.

ANGÉLIQUE- İğrençsiniz! Mutluluğumuzu düşünmüyorsunuz.

KONTES- Kızböceklerinin orgazm olduğundan nasıl kuşku duyuyorsam, sizin mutluluğunuzdan da o kadar kuşku duyuyorum. Bu davayı sizin için ayarlamadık, kendimiz için ayarladık!

DÜŞES- Aglaé, yapmayın, Angélique'in mutluluğu…

KONTES- Mutlu ha, Düşes, demek mutlu ha! Buyurun size yine pek moda fikirlerden biri daha! Bizler yalnızca mutlu olmayı mı düşündük, *(Rahibe'yi gösterir)* o Tanrı'yla evlendi, *(Matmazel de la Tringle'i gösterir)* öteki edebiyatla, bense kendimi kötülüğe. sefahate adadım!

MADAM CASSIN- Ben mutluyum ama.

KONTES- Hiç şaşmam! Ardiyede kurulmuş bir düş sizinki, mutluluk üzerinize sinen yemek kokusu ve terliklerden ibaret sizin için.

MADAM CASSIN- *(Tane tane konuşarak sürdürür).* Ben mutluyum ve Don Juan'a kızmıyorum. Bana sahip oldu… çünkü ben kendimi ona verdim. Onun aşk sözlerine inandım, ama onun da bir an için bu sözlere inandığını biliyorum. Ve Don Juan uçup gittiğinde, bana ondan tek bir şey ve de en güzeli kaldı: hatırası.

KONTES-*(Nevrotik).* Susun! Hafızası olmayan insanların hatıraları olur! Benim için her şey hâlâ yeni, benim için o, ne yirmi yıl önce ne de dün gitti, bu sabah gitti! Bedenim hala bitkin, çarşaflar hâlâ sıcak.

Düşes ayağa kalkar ve otoriter bir edayla Don Juan'a doğru yürür.

DÜŞES- Davamız altüst oldu Don Juan. Hepimiz kötülüğün bizzat kendisi olan bir adamı yargılamak ve mahkum etmek için toplanmıştık burada….

DON JUAN- Eee?

DÜŞES- Bunu yapmayı diliyorduk. Bunu yapmayı hâlâ diliyoruz. Ama imkansız.

DON JUAN- Nedenmiş?

DÜŞES-*(Parmağıyla Don Juan'ı göstererek)*. Bu adam Don Juan değil. Bu adam düzenbazın teki.

Don Juan gülümser, rahatlamış gibidir. Angélique, Sganarelle ve Marion şaşkınlıktan donakalmışlardır.

SGANARELLE-*(Düşes'e doğru seğirtir)*. Hanımefendi yanılıyorsunuz. Don Juan o, benim efendim, sizi temin ederim.

DÜŞES- Siz körsünüz uşak efendi, yaklaşın da efendim dediğiniz adama bir bakın. Çöken omuzlarına göz atın – acaba neyin ağırlığı altında ezilmiş? Hiçbir şey gerçek Don Juan

üzerinde ağırlık yapmaz. Düşüncelere dalıp gitmiş şu bakışa bakın, bir şeyler hatırlayan bir adama benziyor, oysa Don Juan'ın hafızası yoktur. Bakın, zaman onun yüzünde ağlarını örmeye başlamış, göz kapaklarını kulaklara, kulakları dudaklara bağlayan şu ince ağ çizgilerine bakın.

SGANARELLE-*(Şaşkındır, yine de efendisini temize çıkarmaya çalışır).* Hanımefendi, o da yaşlanıyor he…

DÜŞES-*(Cümlesinin sonunu alaycı biçimde tamamlar)*…. hepimiz gibi mi?

SGANARELLE-… hepimiz gibi…

DÜŞES-*(Çok sert).* İşte bu yüzden bu imkansız. Don Juan zamanın yasalarına bağlı değildir.

Kadınlar tedirgin edici bir biçimde yaklaşırlar, Don Juan'ın çevresini alırlar.

DON JUAN-*(Tuhaf bir gülümsemeyle).* Doğru, ben değiştim.

RAHİBE- Hain, sizin değişmeye hakkınız yok.

DÜŞES- O halde bizim dava da değişti. Öldükten sonra av hayvanına ateş edilmez. Dün sizi Don Juan olmakla itham ediyorduk. Bu sabah ise sizi artık Don Juan olmamakla suçluyoruz. Dava başlayabilir.

Angélique birden aralarına girer.

ANGÉLIQUE- Hepiniz susun. Don Juan bana bağlanmak istiyor.

DÜŞES-*(Acıyarak Angélique'e bakar).* Zavallı çocuğum benim…

ANGÉLİQUE-*(Saldırgan).* Acınacak durumda olan ben değilim. *(Don Juan'a döner).* Haydi söylesene sen de onlara! *(Don Juan ona bakar, suskun kalır.)* Konuşsana, bana inanmıyorlar.

DÜŞES- Don Juan, Angélique'e âşık mısınız?

DON JUAN-*(Hüzünlüdür, bakışlarını Angélique'ten çevirir).* Hayır. *(Angélique bu yanıtla beyninden vurulmuşa döner. Don Juan ona kibarca:)* Ağlama; gayret edeceğim… eğer istediğin buysa.

KONTES- "Gayret edeceğim… eğer istediğin buysa"! Biri beni bu kabustan uyandırsın!

DÜŞES- Don Juan, ayağa kalkın ve bize gerçeği söyleyeceğinize yemin edin.

DON JUAN- İstediğiniz her şeyi söyleyeceğim.

DÜŞES- Hayır, bize bizim gerçeğimizi söylemeyi vaat etmeyin, asıl gerçeği, sizinkini söyleyin.

DON JUAN- Söyleyeceğime yemin ederim.

Madam Cassin müdahale eder, kibar ama telaşlıdır.

MADAM CASSIN- Düşes Hanımefendileri, bu kadarla yetinmeliyiz. Gizlilik söz konusu olunca insan gizemi sever, gerçeği değil.

DÜŞES- Ben bilmek istiyorum.

MADAM CASSIN- Ama gizli saklısı kalmadığında, sessizliğini bozduğunda onu tamamen kaybetmiş olacaksınız – kaybetmiş olacağız.

RAHİBE- Baştan çıkarıcı olarak geriye bize hep Tanrı kalacak, O'nun da ne düşündüğü asla bilinmez.

DÜŞES- Don Juan, bu hanımlar arasından kendinize bir avukat seçin.

Don Juan, Madam Cassin'e yaklaşır ve kibarca elini öper. Cassin gülümseyerek kabul eder.

KONTES- Tam size göre bir avukat, ağzı var dili yok.

DÜŞES- Suçlamanın temel maddesi açık: İhanete ihanet ettiniz. Sganarelle'i huzurunuzda tanıklık etmeye çağırıyorum. *(Sganarelle koşar)*. Sganarelle, Don Juan ne zamandır artık Don Juan değil?

SGANARELLE-*(Don Juan'a)*. Merak etmeyin efendim, bir şey bilmiyorum, ama sizi iyi savunacağım. Size güveniyorum: Eskisi kadar kötü olduğunuz kanaatindeyim.

DON JUAN- Sganarelle!

SGANARELLE-*(Şairane)*. Yüreğinizin ne kadar kirli olduğunu onlara göstereceğim, sizin şu aşağılık ruhunuzu gözler önüne sereceğim. Durum basit: Don Juan var olmasa bile ben onu baştan yaratacağım.

DON JUAN- Sen de mi. Anlaşılan kendim dışında herkese aitim.

DÜŞES- Sganarelle, mahkemeye konuşun.

SGANARELLE- Benim efendim hâlâ iğrençtir hanımefendiler, eskiden olduğu kadar iğrenç ve ben şimdi bunu kanıtlamaya başlıyorum: Özellikle şu an iğrenç görünmüyor mu size?

MM. DE LA TRINGLE - İtiraf etmeliyim ki…

SGANARELLE-*(Muzafferane)*. İşte bu o! Size ihanet ediyor, kaçıyor: Don Juan bu. Sizi hâlâ terk etmekte olduğu için sizleri terk etmedi.

KONTES- Devam et uşak, ilgimi çekiyorsun.

DON JUAN- Kes şunu, kendim konuşacağım.

KONTES- Olmaz. Ancak kara çalarak aklayabilecek sizi.

DÜŞES- Sganarelle, size sorulan sorulara cevap vermekle yetinin. Sayıklamalarınız bütünüyle yalan olamayacak denli zekice edilmiş laflar. *(Ona defterini uzatır)*. Bundan beş ay yirmi sekiz gün önce neler oldu?

ANGÉLIQUE-*(Uyuşuk halinden sıyrılır).* Ama…

SGANARELLE- Bilmiyorum Sayın Düşes.

DÜŞES- Deftere bakın.

ANGÉLIQUE- Vaftiz anne!

DÜŞES-*(Yine Sganarelle'e)*. Öncesinde… ya da sonrasında ne oldu hatırlamaya çalışın uşak efendi…

Don Juan araya girmek için ayağa kalkar. Düşes bir jestle onu durdurur.

DÜŞES- Sıranız gelince konuşursunuz.

SGANARELLE- Ah evet, hatırlıyorum… Geçen sonbahar, bir akşam vaktiydi, yo, gece vaktiydi daha doğrusu…

Sganarelle hatırlamaya çalışır: Henüz tam olarak hangi anılarla yüz yüze geleceğini kestirememektedir. O konuştukça, dava sahnesinin ışığı azalır.

SGANARELLE (DIŞ SES)- Karanlığın çöktüğü Valognes'da yürüyorduk. Bilmem hangi maceradan dönüyorduk, bakire miydi, evli bir kadın mı bilmiyorum, defterimi okuyamıyorum, ardımızda gözyaşı ve mutsuzluk bıraktığımız sakin bir akşamdı, o sırada…

4. SAHNE

Fondaki dekor açılır, yürümekte olan iki siluetin görüldüğü loş bir arka sahne belirir, uzakta hareketsiz duran üçüncü bir siluet daha vardır. Sganarelle şimdi bu arka sahnede, geçmiştedir, elinde bir fener tutmaktadır. Birden titreyerek efendisi Don Juan'a henüz tam belirgin olmayan bir karaltıyı işaret eder.

SGANARELLE- Aman Tanrım, aman Tanrım… efendim… bakın… orada… bir hayalet.

DON JUAN-*(Bakmadan).* Yine mi!

SGANARELLE- Ah korkunç… Eliyle bizi işaret ediyor… İntikam alacak…

DON JUAN- Bu sefer ne gördün? Tanrı'yı mı şeytanı mı?

SGANARELLE- Orada… Orada…

DON JUAN- Sganarelle fark ettim ki mistikler, dönemlere göre, İsa'yı ya çıplak halde çarmıha gerilmiş ya da göbeğine kadar örtünmüş bir şekilde görüyorlar. Aslında sırf bunun için inanmalı sizlere, siz esinlilere: Herhangi bir şey uydurmaktan acizsiniz!

SGANARELLE- Orada… orada… Heykel!

DON JUAN- Eee nesi varmış heykelin?

SGANARELLE- Hareket ediyor…

DON JUAN-*(Sonunda bakar).* Hareket eden bir heykel, çok nadir rastlanılır bir şey, kaidesinden atlamış olmalı. *(Yaklaşır).* Bir heykelin kımıldayabildiğini öğrendiğim için memnunum, çünkü insan çok uzun süre hareketsiz kalırsa, birden çok zorunlu olan anlamsız hareketler yapma gereğini duyuyor karşı konulmaz bir biçimde: sümkürmek, kaşınmak, haşefelerden birini yerleştirmek, elbisede pot yapan yeri düzeltmek gibi… *(Hareketsiz duran genç adam daha belirgin görülür. Don Juan, Sganarelle'in elinden feneri çekip alır.)* Ne acayip. Doğru, elini uzatıyor.

Genç adamı inceler.

SGANARELLE- Dokunmayın ona, sakın.

DON JUAN- Ama baksana elini uzatıyor.

SGANARELLE- Sizi yakacak.

DON JUAN- Ne var ki bunda.

Elini kavrar, genç adam birden hareketlenir ve bir kahkaha patlatır.

GENÇ ADAM- Aferin dostum, korkak biri değilmişsiniz.

DON JUAN- Gördün mü Sganarelle üstelik konuşuyor da. Çok sempatik bir heykel.

SGANARELLE-*(Homurdanır).* Bir kere kımıldayan ve konuşan bir heykel, heykel değildir.

DON JUAN- Nedir peki?

SGANARELLE- Bir insandır.

DON JUAN-*(Genç adama).* Siz bir insan mısınız?

GENÇ ADAM- Bilmem.

DON JUAN- Haydi canım, insansınız.

GENÇ ADAM- Beni bağışlayın dostlar, doğa üstü bir yaratık ya da bir iblis gibi görünmek değildi niyetim, yalnızca bir otomat taklidi yaparak eğleniyordum.

SGANARELLE-*(Kızgın).* Otomat mı? Ben anlamam öyle zımbırtıdan.

GENÇ ADAM- Otomat insan şeklindedir. İçindeki her şey düzmecedir, ne kalbi, ne akan kanı, ne beyni vardır, iç organları, midesi yoktur, içinde yalnızca çarklar, civatalar, makaralar vardır. Yalnızca yağla beslenir ve hiçbir şey düşünmez. Tamamen mekaniktir.

SGANARELLE- Şeytan işi yani!

DON JUAN- İşte böyledir bizim Sganarelle! Az önce sizi Tanrı'nın elçisi olarak görüyordu, şimdiyse şeytanın habercisi oldunuz! Dinbilim onun kafasını öyle bulandırdı ki artık onun için yalnızca aklarla karalar var, arası yok. Kafayı akıllı olmaya taktığından beri iyice aptallaştı. Adım Don Juan.

GENÇ ADAM- Chiffreville Şövalyesi. Çarklarımın işlemesi için yağ yerine şarabı tercih etmek gibi bir kusurum var. Akşam akşam böyle şakalar yapmam bu yüzden… Şarabı biraz fazla seviyorum.

DON JUAN- İnsan gerçekten seviyorsa, hep fazla sever. Aşırılık kaçınılmazdır. Peki neler yapıyorsunuz şövalye?

GENÇ ADAM- Kaçıyorum.

DON JUAN- Kaçıyor musunuz?

GENÇ ADAM- Hem de nasıl.

SGANARELLE- Polisten mi?

GENÇ ADAM-*(Güler)* Kendimden. Ama asla izimi kaybedemiyorum, hep kendimi yakalıyorum. Kaybolmama yardım olacak bir tek şarap var, ama her sabah, hop, yeniden buluyorum kendimi, gün boyu kendimi takip ediyorum yeniden.

SGANARELLE- Biraz size benzeyen bir adam tanımıştım, kendi gölgesinden korkardı.

GENÇ ADAM- Hayır, gölge size ait bir şey değildir, ışıktır gölgeyi size sağlayan. Ayaklarınızdan çözülüp gitmesi için havaya sıçramanız ya da karanlıkta yaşamanız yeter. O yüzden de ben, havaya yükselemediğim ya da ışığı söndüremediğim için, içiyorum. Herkesin gecesi kendine!

DON JUAN-*(Şakacı)*. İyi de sizde böyle tiksinilecek ne var ki?

GENÇ ADAM- Ah ah… *(Yanıtlamaz)*. Baksanıza dostum, bir sonraki unutma durağına kadar bana eşlik etsenize! Ben ısmarlıyorum.

Elini Don Juan'a uzatır. Arka sahne karır.
Davanın görüldüğü salon aydınları. Işık oldukça düşüktür.

KONTES- Ne? Bu kadar mı? Küçük hanımın erkek kardeşiyle mi karşılaştı yalnızca?

SGANARELLE- Hayır, matmazelle de karşılaştı, çünkü gün ağardığında, handa geçen bir gecenin sonunda artık ayakta duramayan genç adamı kız kardeşine götürdü.

MATMAZEL DE LA TRINGLE- Bana göre bu bayağı sıradan bir durum.

DÜŞES- Neyse. Devam edin Sganarelle.

SGANARELLE- Ertesi gün Üç Tilki Hanı'nda şövalye en sevdiği uğraşısına veriyordu kendisini yine.

6. SAHNE

Duruşma alanı kararır, arkadaki duvarlar açılır. Bir köy meyhanesi olan Üç Tilki görülür. Genç adam masada tek başına içmektedir. Masada iki bardak, bir boş sandalye vardır. Şarapla biraz hüzünlenmiş olan şövalyenin aylak bir hali vardır.
Don Juan gelir, çok canlıdır.

DON JUAN- Sizi beklettim mi? Kusuruma bakmayın.

ŞÖVALYE-*(Şaşkındır, ayağa kalkar)*. Gelmeyeceğinizi düşünüyordum artık.

DON JUAN- Ah, oysa söz vermiştim.

ŞÖVALYE- Dün bana anlattıklarınızdan yola çıkarak, verdiği sözlere pek sadık kalmayan birisi olduğunuzu düşünüyordum

DON JUAN- Size verdiğim söze değil ama.

ŞÖVALYE- Gerçekten mi?

DON JUAN- Gerçekten. Siz benim için bir istisna olacaksınız.

ŞÖVALYE-*(Etkilenmiştir)*. Sizin için bir istisna mı? *(Sahne dışına seslenir.)* İçki getir meyhaneci, içki getir!

Kadeh tokuştururlar. Kararma.

7. SAHNE

SGANARELLE DIŞ SES- Ertesi gün Üç Tilki Hanı'nda…

Meyhane aydınlanır.
Don Juan ve Genç Adam, her biri ayrı köşelerden girerek, aynı anda bir masada buluşurlar.

ŞÖVALYE-*(Sevinçli).* İnanılmaz, aynı anda geldik!

DON JUAN-*(Neşeli)*. Evet, sizi bekletmemeye karar verdim.

ŞÖVALYE- Gününüz güzel geçti mi? Anlatın bana.

DON JUAN- A yo, önemli bir şey olmadı.

ŞÖVALYE- Bu imkansız, çünkü sizin geçirdiğiniz bir gündü. Anlatacak mısınız bana? Haydi lütfen!

DON JUAN-*(Onun zindeliği, tazeliği hoşuna gider)*. Peki.

ŞÖVALYE- Ama bu kez benimle birlikte içeceksiniz.

DON JUAN- İçki içmediğimi gayet iyi biliyorsunuz, bütün güvensiz adamlar gibi.

ŞÖVALYE- İçki getir meyhaneci, içki getir!

Kadeh tokuştururlar.
Kararma.

8. SAHNE

SGANARELLE DIŞ SES- Ertesi gün Üç Tilki Han'ında…

Şövalye ve Don Juan her biri bir taraftan koşarak girerler. Acelelerinden ötürü neredeyse çarpışacaklardır. Kahkahalarla gülerler.

DON JUAN- Demek şimdiden buradasınız ha?

ŞÖVALYE- Siz de öyle?

DON JUAN- Biraz erken geldim, sizi beklemeyi kafama koymuştum.

ŞÖVALYE- Ben de öyle, ne hoş. Gününüz güzel geçti mi?

DON JUAN- Harika. Her anını size anlatacağımı düşünerek yaşadım. Ya siz?

ŞÖVALYE- Evet. Hayır. Bilmiyorum.

DON JUAN- Akşam güzel geçecek!

ŞÖVALYE- Akşam güzel geçecek!

İKİSİ BİRDEN- İçki ver meyhaneci, içki ver!

Kadeh tokuştururlar. Kararma.

9. SAHNE

SGANARELLE DIŞ SES- Ertesi gün Üç Tilki Han'ında…

Don Juan, çoktan masaya oturmuştur, saatlerdir beklemektedir. İçki içmez. Şövalye'nin geldiğini görünce hızla ayağa kalkar, kızgın görünür.

DON JUAN- Nihayet… Geç kaldınız.

ŞÖVALYE- Bağışlayın. Kışlada işim uzadı.

DON JUAN- Endişelendim… hayır kızdım…yani bilmiyorum.

ŞÖVALYE-*(Masum)*. Beni affedecek misiniz?

DON JUAN-*(Zorlanarak)*. Siz olduğunuz için evet.

ŞÖVALYE- Teşekkür ederim. Bu gün ne yaptınız?

DON JUAN- Bekledim.

ŞÖVALYE- Neyi?

DON JUAN- Bu akşamı…

ŞÖVALYE- Beni mi ?

DON JUAN- Bizi.

ŞÖVALYE-*(Bir çocuk gibi*). Beni mi?

DON JUAN-*(Bir kahkaha patlatır)*. Neden olmasın? Hazımsızlık çekene kadar kadın yiyerek geçen yıllardan sonra perhiz yapma ihtiyacı duyuyorumdur belki de. Siz benim perhizimsiniz.

ŞÖVALYE- Perhiz demek yoksunluk demektir… Sizi seksten yoksun bırakıyorum, sizi kadınlardan yoksun bırakıyorum.

DON JUAN- Ee, umarım çok uzun sürmez.

ŞÖVALYE- Dostluğumuz mu?

DON JUAN- Hayır, perhiz.

ŞÖVALYE- Yeniden iştahınıza kavuşmayı mı diliyorsunuz?

DON JUAN- Evet.

ŞÖVALYE- *(Acısını örten bir canlılıkla)*. İçki getir meyhaneci, içki getir.

10. SAHNE

SGANARELLE DIŞ SES- Ve ertesi gün… Eee ertesi gün, hatırladığım kadarıyla, Şövalye hana gelmedi.

Meyhane aydınlanır. Umutsuz bir halde bekleyen Don Juan görülür. İçer. Kuşkusuz hayatında ilk kez terk edilme acısı çekerek, yalnız ve hüzünlü, şarap kadehlerini birbiri ardına yuvarlar.

SGANARELLE DIŞ SES- Şövalye'nin artık gelmemesine sebep olan olay neydi? Bunu asla öğrenemedim. Şövalye birden sırra kadem basmıştı.

Hâlâ bekleyen Don Juan'ın ışığı kararır.

SGANARELLE DIŞ SES- Don Juan koşup her tarafa bakmıştı, kaldığı yere, kışlaya: Şövalye görünmez olmuştu.

Sahnede karanlık sürer.

SGANARELLE DIŞ SES- Bunun ardından Don Juan'ın küçük Angélique'i ziyaret ettiği o akşam geldi çattı. Ve bu noktada Don Juan sefahatin eşiğini aştı yine.

RAHİBE DIŞ SES- Ne korkunç!

KONTES DIŞ SES- Öyle demeyin, bayıldınız buna.

RAHİBE DIŞ SES- Siz de benim ne düşündüğümü düşünmekten başka bir şey yapmıyorsunuz.!

11. SAHNE

Don Juan küçük Angélique'in odasına gelir. Beyaz nevresimlerle kaplı büyük bir yatağın olduğu loş bir odadır bu.
Angélique şaşırmıştır, Don Juan'ın içeri girmesine izin verir. Don Juan ise, rahatsız, biraz gergin, paltosunun içinde kaygılı ve afallamış görünür.

ANGÉLIQUE- Don Juan? Bu saatte? Beni korkuttunuz…Peki neden? Siz… kardeşimi mi arıyorsunuz?

DON JUAN-*(Bakışları sabit)*. Hayır.

ANGÉLIQUE- Ya? Beni mi görmeye geldiniz?

DON JUAN- Görünüşe bakılırsa öyle. *(Sessizlik)*. Bu arada, kardeşiniz, o nerede?

ANGÉLIQUE- Birkaç gündür, çılgınlıkları iyiden iyiye arttı. Akıl almayacak biçimde, yöre soylularından tek gözü kör bir kızla nişanlanmak istedi.

DON JUAN- Nişanlanmak mı?

ANGÉLIQUE- Bir yandan da bir yaratığın, elinde her zaman küçük bir kuklayla gezinen kızıl saçlı bir süprüntünün kolunda şişine şişine dolaşıyor…

DON JUAN-*(Kimi kastettiğini anlar)*. Fiammetta! Bir orospu.

ANGÉLIQUE- Kadın hep yarı çıplak dolaşıyor, herkesin içinde öpüşüyorlar, pislik ve şarap kokan her yerde sürtüyorlar. Rezalet dört bir yana yayılıyor.

DON JUAN- Bu sizi üzüyor mu?

Angélique şaşırır, ona dikkatle bakar. Bekler ve yanıtlamamaya karar verir.

ANGÉLIQUE- Ya sizi?

DON JUAN- Bu beni neden üzsün ki?

ANGÉLIQUE- Arkadaş olduğunuzu sanıyordum.

Don Juan ona yaklaşır, hafiften sırıtarak, niyetini belli etmeye başlar.

DON JUAN- Kardeşinizi sevmeye niyetim ya da zamanım var mı ki benim? Bunu hak edecek ne yaptı ki?

ANGÉLIQUE- O kadar sık görüşüyordunuz ki…

DON JUAN-*(Cazibeli; aynı zamanda biraz zoraki)*. Oyundu, güzelim, oyun. Amacıma ulaşmak için basit bir düzen. Bir basamak. Kardeşiniz yalnızca bir araç oldu.

ANGÉLIQUE- Hangi amaç için bir araç?

DON JUAN- Siz, güzelim, siz! Adamı kadına erkek götürür daima, ister karısı ister kız kardeşi olsun – annelere pek düşkün değilim… Yolumun vardığı yer sizsiniz güzelim, siz. Çünkü gördüğüm ilk andan beri sizin aşkınızdan ölüyorum.

ANGÉLIQUE- Size inanmıyorum Don Juan, tuhaf bakıyorsunuz… Beni korkutuyorsunuz…

DON JUAN- Bakışlarımın nesi var?

ANGÉLIQUE- Bakışlarınızda… kin var sanki…

DON JUAN- Arzudan, ufaklık, kurdun bakışı bu! *(Yatağı gösterir).* Gel, kardeşini beklerken sana eşlik edeyim.

ANGÉLIQUE- Hayır, istemiyorum… Ayrıca onu beklemiyorum… Evinize dönün… Uğradığınızı söylerim ona…

DON JUAN- Şeytan görsün kardeşini, benim istediğim o değil -anlaşıldı mı- sensin. *(Buyurgan)***.** Haydi gel!

Onu öper.

ANGÉLIQUE- Aman Tanrım… Aman Tanrım…

DON JUAN-*(Büyük bir öfkeyle)*. Tanrı'nın umurunda bile değilsin sen, ne ben, ne de kimse. Sıçanlar gibi düzüşebiliriz, hiçbir şeyi görmez. O'nun gözleri oyulmuş. Derilerimiz, bağırsaklarımız birbirine sürtünürken sürekli can çekişiyor O. Senin Tanrı'n bir ceset çukuru, pis kokuyor, iktidarsızlıktan çatlıyor! Gel!

Kızı yatağa yuvarlar. Sevişmeye başlarlar. Bütün sahne neredeyse tamamen kararır.

SGANARELLE DIŞ SES- İşte Don Juan küçük Angélique'in bedenine böyle sahip oldu. Sabah olduğunda, genç kız dünyanın en güzel gecesini geçirdiğini düşünsün diye ona birkaç tatlı söz söyledi.

12. SAHNE

Puslu bir sabahın soluk ışıkları altında boş bir tarla. İki siluet belirir, Don Juan'la Şövalye'dir bunlar.

GENÇ ADAM-*(Elinde kılıç vardır)*. Şahitleriniz geldi mi?

DON JUAN- Henüz gelmedi.

GENÇ ADAM- Benimkiler de.

DON JUAN- Şövalye…

GENÇ ADAM- *(Sözünü keser)*. Bakın Don Juan, gün ağardı! Ağzıma hiçbir şey koymadığım ilk gün doğumu bu. Çok güzeldir gün doğumu, temizlenen ve yeniden beyaz olan bir duvar gibi.

DON JUAN- Şövalye, vazgeçelim şu düellodan!

GENÇ ADAM- Kız kardeşimin onurunu lekelediniz!

DON JUAN- Telafi edeceğim, kız kardeşinizle evleneceğim.

GENÇ ADAM-*(Son derece kararlıdır)*. Dövüşmek için bir neden daha!

DON JUAN- Telafi edeceğim diyorum size. Kız kardeşiniz beni seviyor ve…

GENÇ ADAM- Siz kız kardeşimi sevmiyorsunuz.

DON JUAN- Hem de hiç.

GENÇ ADAM- Onu kullanıp benden intikam aldınız.

DON JUAN-*(İçten)*. Neyin intikamını?

GENÇ ADAM- Don Juan, gardınızı alın!

DON JUAN- Ya şahitlerimiz?

GENÇ ADAM- Onları geri gönderdim. Yalnızız. An gard!

DON JUAN- An gard!

İkisi de gardlarını alırlar, karşı karşıya gelirler. Hiçbiri başlamaya cesaret edemez.

DON JUAN- Verdiğim randevulara neden gelmediniz?

GENÇ ADAM- Size kesin olarak cevabı verilmişti: Zamanım yoktu.

DON JUAN- Beni inandıramazsınız, bir garnizon şehrinde askeri hayat öyle birden…

GENÇ ADAM- Ne biliyorsunuz?

DON JUAN- Öyle olsun. *(Sessizlik)* Ama ya Fiammeta, şu adi orospu? Akşamlarımızı birlikte Üç Tilki Meyhanesi'nde geçirmemek de niye, daha önce yaptığımız gibi?

GENÇ ADAM- Size verilecek hesabım mı var Don Juan?

DON JUAN- Öyle sanıyordum… demek Fiammetta, hoşunuza bile gitmeyen bir batakhane kızı, öyle mi?

GENÇ ADAM-*(Saldırgan)*. Şüphesiz sizin bana veremediğiniz bir şeyi alıyordum ondan, sevgili dostum? Dostluğu yatağımı paylaşmaya kadar mı vardıracaksınız yoksa? Öyleyse, yaşasın Fiammetta! An gard!

DON JUAN- Ben dövüşmeyeceğim.

GENÇ ADAM- Dövüşeceksiniz, yoksa sizi şişlerim.

DON JUAN- Size inanmıyorum.

GENÇ ADAM- Perhizdeyim, dikkat edin.

DON JUAN- Gerçekten bu beni kaygılandırıyor. İlk kez ölümden korkuyorum. Hayır, hayır kendim öleceğim diye değil, sizin ölmenizden korkuyorum. Hayatınız pamuk ipliğine, kılıcımın ucuna bağlı yalnızca… Dövüşmeyeceğim.

GENÇ ADAM- Durun… An gard!

DON JUAN- Öyle olsun. *(Sessizlik)*. Olduğunuzdan daha kötü görünmeye çalışmayın.

GENÇ ADAM- Sizden tiksiniyorum Don Juan!

DON JUAN- Size hâlâ inanmıyorum Şövalye, gözlerinizde bir tiksinme görmüyorum, hüzün bu; ve şimdi de umuda benzer bir şey var, evet bir umut görüyorum… Şövalye…

Birden Şövalye ileri atılır, karşılık vermeye zaman bulamayan Don Juan'ın kılıcı üzerine bilerek kapaklanır. Şövalye yere düşer, ölümcül bir yara almıştır.

DON JUAN-*(Allak bullak olmuştur).* Ben… ben… Ben bir şey yapmadım… Ben…

GENÇ ADAM-*(Güçlükle konuşur)*. Biliyorum. Biraz daha cesaret toplamak için bir güzel içerdim, ama kendimi ıskalamaktan korkuyordum. Umarım ölebilmek için gerekeni yapabilmişimdir.

DON JUAN-*(Dizleri üzerinde, onun başını tutar).*Ölmek mi, niye?

GENÇ ADAM- Uyuz köpekleri itlaf etmek gerekir.

DON JUAN- Siz uyuz değilsiniz ki.

GENÇ ADAM- Olacaktım. Zaten şu son günlerde size acı çektirmiştim, ama daha fazlasını yapabilirdim.

DON JUAN- Bana gareziniz yoktu ki…

GENÇ ADAM- Bakın, kız kardeşimle ben küçükken, başıboş bir köpekle karşılaştık. Hayvanları çok seven hizmetçimiz ona bakmak istedi. Kız kardeşimle ben kabul etmedik, çünkü derisi kabuk kaplı, tüyleri, dişleri dökülmüş olan köpek kötü kokuyordu. Oysa hayvanların en sevgi dolusuydu, arkadaş canlısı, sevecendi, kimseye bir hıncı yoktu, ve her sabah bizi gördüğünde kuyruğunu sevinçten o kadar çok sallardı ki bütün bedeni savrulurdu. Ama çirkindi ve biz onu istemiyorduk. Bize sevgisini veriyordu, biz ise ona vuruyorduk; bize bağlanıyordu, biz ise onu duvara bağlıyorduk; o ne kadar iyiyse biz o kadar iğrençtik. Sonra bir gün beklenmedik bir anda kız kardeşimi ısırdı, ertesi gün de beni. Bu karşılıksız aşk onu kudurtmuş gibiydi, dünyanın en yumuşak huylu köpeği herkese saldırıyordu. Bu da onu öldürmemize sebep oldu.

DON JUAN- Ama ben sevginize karşılık vermeye hazırdım.

GENÇ ADAM- Sevgime, belki, ya aşkıma?

DON JUAN- Şövalye!

GENÇ ADAM- Cevap vermeyin Don Juan, yoksa budalaca şeyler söyleyeceksiniz. *(sessizlik).* Biliyor musunuz… Fiammetta var ya… ona hiç dokunmadım… birlikte sefih bir hayat sürdürdüğümüze herkesi inandırsın diye para veriyordum ona… kandırmak istiyordum. *(sessizlik).* Sevişmek değerlidir sizin için, kader de tutar arzulayamayacağınız bir kisve altında çıkarır karşınıza aşkı. Cezalandırıldım!... ben sevmek için yaratılmıştım, ama olması gereken yerde, olması gerektiği gibi değil. Cezalandırıldım. Ama ne için? Hangi kabahat yüzünden? Tanrı mı yoksa insanlar mı kötü? *(Birden coşkulu)*. Oysa Tanrı var, Don Juan, Tanrı var. Çünkü buydu sizde hissettiğim, buydu, Tanrı.

DON JUAN- O halde Tanrı buradaysa, sizin içinizde, benim içimde, sizin kalbinizde ve benim kalbimdeyse, ölmek niye? Bu kıyım niye?...

GENÇ ADAM-*(Güçsüzleşir)*. Sizin yanınızda böyle… *(Ona dokunmak ister ama kendini tutar.)* böyle yaşamamak için. Sonra size bunu söylemek, sizin de bana bunu söyleyebilmeniz için. Çünkü siz de bana bunu söylüyorsunuz öyle değil mi Don Juan, bunu söylüyorsunuz değil mi?

DON JUAN- Söylüyorum.

GENÇ ADAM- Ah evet, söyleyin haydi, ama kelimelerle değil, herkesin ağzında sakız oldu onlar, gözlerinizle söyleyin bana. *(Don Juan gözünü kırpmaksızın ona bakar.)* Ne kadar güzel söylüyorsunuz, buna alışık olmadığınız belli. Bir kez daha tekrar edin.

Don Juan gözünü kırpmaksızın ona bakar. Genç Adam'ın yüzünde mutlu olduğunu belirten bir ifade görülür, kurulan böylesi bir ilişkiden sonra artık ölebilir.
Don Juan dizleri üstünde, Şövalye'nin başını göğsüne bastırır. Sıra dışı bir "pieta" resmi oluşur.
Fade-out kararma. Don Juan ve Genç Adam anılarda kaybolurlar.

13. SAHNE

Mahkemenin görüldüğü salona geri döneriz. Arkadaki duvarlar geçmişin üzerine kapanmıştır. Diğer kadınlar düşünceli dururken Angélique için için ağlamaktadır.

DÜŞES-*(Elini Angélique'in omzuna koyar).* Ağla çocuğum ağla, gözyaşları acıyı dindirir.

DON JUAN-*(Sganarelle'in başladığı anlatıyı tamamlar gibi).* Ben yalnızca cinselliği tanıyordum, yalnızca savaşmayı biliyordum. Hazzın tadını çıkardığımı sanıyordum, ama yalnızca tahrik olmanın tadına varıyordum. Kazanmayı seviyordum, başka bir şeyi değil. *(Düşes'e döner.)* Oldum olası bekliyordum… Her seferinde sizlerden birinin beni durdurmasını, beni tutmasını bekliyordum… İçimden "ben gidiyorum" diyerek baktım hepinize. Ve çekip gidebiliyordum her zaman…

DÜŞES- Peki ya o.

DON JUAN- O mu? Ona da kavuşamadım. Aşkı, etek giyen birinde keşfedeceğimi umuyordum. *(Ağlayan Angélique'e döner.)* Angélique beni eş olarak kabul ediyor musunuz?

KONTES- Kesin şunu.

DON JUAN-*(Kederli)*. O zaman o bir hiç uğruna mı ölmüş olacak?

MADAM CASSIN-*(Usulca)*. Anılarla evlenilmez.

DON JUAN- Beni benden kurtaran ilk o oldu; bana yolu gösterdiği halde tekrar aynı adama dönmeliyim öyle mi? Eskisi kadar budala olayım diye mi kurban etti kendisini yani? Ben sevmek istiyorum.

MM. DE LA TRINGLE- Ama o sevmiyor.

DON JUAN- Acı çekiyor…

KONTES- Don Juan bir azize dönüştü! Azize! Eskiden kükürt kokardı, şimdi sönmüş kilise mumu kokuyor. Rahip cüppeniz nerede birader?

DON JUAN-*(Devam eder).* Bana ihtiyacı var.

ANGÉLIQUE- Hayır.

DON JUAN- Mutlu olmanı istiyorum.

ANGÉLIQUE-*(Çok dokunaklı)*. Beni mutlu etmek isteyen bir adam istemiyorum. Bencil olan, hem oldukça bencil, hem çok sahiplenen hem de kıskanç olan, bir tek kendisi için, yalnızca ve yalnızca kendisi için, yalnızca mutlu olmak, benimle mutlu olmak arzusuyla beni seven bir erkek istiyorum ben.

DON JUAN- Ama bu aşk değil ki.

ANGÉLIQUE- Benim aşkım böyle. Bencil bir aşk. Karşılığında istediğim aşk da böyle.

Angélique son olarak kendini toparlayıp ayağa kalkar ve yukarı çıkmaya hazırlanır.

ANGÉLIQUE- Gidin. Neden benimle evlenmek istediğinizi biliyorum artık, ve fazlasıyla yüce bir neden bu; midemi bulandırıyor. Mutsuz kalmayı tercih ederim, bu da benim mutlu olma tarzım.

Don Juan ona hüzünle bakar.

DON JUAN- Angélique…

Çıkmak üzere olan Angélique geri döner.

DON JUAN-*(Usulca).* Seni sevebilirdim.

Angélique acısını gizlemek için elleriyle yüzünü örter ve çıkar.

14. SAHNE

RAHİBE- Boşanacağım! Artık dayanamıyorum, boşanmak istiyorum!

KONTES- Ne? Ne diyorsunuz siz?

RAHİBE- Boşanacağım! Hemen! Boşanma talep ediyorum!

DÜŞES- Haydi hemşire kendinize hakim olun.

RAHİBE- Ben Tanrı'yla evlenmiştim. Artık Tanrı'ya dayanamıyorum. Artık Tanrı'yı istemiyorum.

DÜŞES- Kendinize gelin.

RAHİBE- O'ndan tiksiniyorum. On yıldır Tanrı'nın zevcesiyim, peki ne verdi bana on yılda? Hiçbir şey. Beni ne daha akıllı ne daha güzel kıldı. İçimi kemiren arzulardan birini bile yok etmedi, tersine onları körükledi sanki. Bağışlayıcı Tanrı mı? O'nun her şeyini bağışlamak zorunda kalan ben oldum: suskunluklarını, yokluklarını, kayıtsızlığını, manastıra kapanmamı ve iç sıkıntımı. *(Hiddetli.)* Bizim oraya gelsenize, Semavi Zevc'in haremine, ihtiyar gözdelerini görürsünüz O'nun; elli yıl boyunca tozlu bir yol bile görmemiş olanları, O'nunla yaşamak için kendilerini oraya kapatmış olan kadınları, oysa O hep başka bir yerde olmayı tercih etti, asla orada olmadı, artık hiç kimsenin istemeyeceği çürümüş, pörsümüş elmalar onlar! Yaşamları boyunca dayak yemiş ve aldatılmış kadınların sevecenliğiyle söz ederler Tanrı'dan.

DÜŞES- Hemşire!

RAHİBE- Ama O'nun bize, hepimize ettiklerine bir bakın, bir de ona, şu adama ettiğine: ihanet, hep ihanet! Tanrı bizi birine âşık ediyor, ama sonradan onu bizden çekip alması daha zevkli olsun diye yapıyor bunu. *(Büyük bir öfkeyle.)* Oltayla avlanan balıkçının duyduğu bir zevk! *(Çıldırmış gibi taklit eder.)* "Küçük balık al, bak ne güzel bir solucan! *(Kamışı aniden çekiyormuş gibi yapar.)* Ve hop balık sudan çekilir ve soğuk, beyaz bir dünyaya ölüme götürülür. *(Kötücül, yukarı bakar.)* Yukarıda deliler gibi eğleniyor!

Rahibe hızla çıkar.

15. SAHNE

Matmazel de la Tringle, aşırı öfkeden titreyerek Don Juan'a doğru ilerler.

MM. DE LA TRINGLE- Demek ki, bundan sonra karşınıza çıkan, tanımadığınız ilk kadını seveceksiniz öyle mi?

DON JUAN- Evet.

MM. DE LA TRINGLE- Mutlak bir aşkla mı?

DON JUAN- Evet.

MM. DE LA TRINGLE- Sonsuz bir aşkla mı?

DON JUAN- Evet.

MM. DE LA TRINGLE- Romanlarımdaki gibi mi ?

DON JUAN- Evet.

MM. DE LA TRINGLE-*(Haykırarak).* Aptal! Benim romanlarım saçmadır!

Don Juan'a okkalı bir tokat atar. Don Juan gıkını bile çıkarmaz. Matmazel de la Tringle ondan uzaklaşır, sinirden titreme nöbeti gelmiştir. Madam Cassin onu sakinleşir.
Birden hiç görülmediği kadar sakin ve sevecen olan Kontes, Don Juan'a yaklaşır, elini yavaşça onun omzuna koyar ve sanki büyülemek istermiş konuşur:

KONTES- Bırak onları, hiçbiri seni anlamıyor. Hepsi kendini senin kurbanın yerine koyuyor, bir tek ben efendi kimdir, anladım. Sen gittiğinde, ağlamadım, hayır düşündüm, sonra senin kitabını, kuralı kuralına hatmettim. Aşkta aşk olmadığını, yenenler ve yenilenler olduğunu öğrendim… Zaferde zafer kazanmaktan başka bir amaç olmadığını, sonra diye bir şey olmadığını öğrendim… İçinde kötülüğün tadını taşımıyorsa hazzın yavan olduğunu, okşamanın her zaman bir tokadın habercisi olduğunu, öpücüğün ısırmaya hazırlık olduğunu öğrendim… Erkeklerin çüklerinden kavrandıklarını, ama kalplerinden yaralandıklarını öğrendim… Bütün bunları sana borçluyum, bu benim sana olan sadakatim. Gel.

DON JUAN- Çok geç. Ben iyileştim.

KONTES-*(Hâlâ rüyada gibi).* Geri geleceksin. Balık sudan çıkarsa boğulur. *(Mantosunu alır ve çıkacağı yere doğru ilerler.)* İçin rahat olsun, seni beklerken, ikimizin yerine kötülük yapacağım: Aldatacağım, yırtıklaşacağım, masumiyetten geri kalan her şeyi deşip parçalayacağım, ta ki sonunda, onun gerçek zaferi olan çiçek hastalığının sardığı çıplak bedenimle şeytanın huzuruna varana dek.

DON JUAN- Çiçek hastalığı mı? Bu kadar alçakgönüllü olduğunuzu bilmiyordum.

KONTES-*(Randevu verir.)* Cehennemde görüşürüz Don Juan.

Kontes çıkar. Matmazel de la Tringle kendiliğinden onu takip eder.

16. SAHNE

Don Juan, Madam Cassin'e ve hafifçe gülümseyen Düşes'e döner.

DÜŞES- Marion, mumları söndür.

MARION- Hanımefendi hava hâlâ çok karanlık.

DÜŞES- Şşş, mumları söndür, gün doğuyor.

Marion sırasıyla mumları söndürmeye başlar. Sahne kısa bir süre neredeyse tamamen karanlıkta kalır, ardından gün ışığı büyük pencerelerin aralıklarından sızarak, yavaş yavaş sahneyi kaplar.

DÜŞES-*(Düş görüyormuşçasına, akıcı konuşur).* Yeni doğanların, bu dünya üzerinde geçirdikleri ilk haftalar boyunca neredeyse kör oldukları, beşiği kaplayan buğulu tül perdeyi aralayan bir annenin gülümsemesini, bir babanın ellerini gördükleri güne dek hiçbir rengi ve

biçimi ayırt edemedikleri söylenir. Sonra ilerde, yetişkin çağa gelindiğinde, perdeyi aralayan, dünyaya renk ve biçim veren bir erkek ya da bir kadın çıkar yine bazen. Şövalye bunu yaptı. Nereye gideceksiniz?

DON JUAN- Bilmiyorum. Kendimden öteye bir yere.

DÜŞES- Çok yakın.

MADAM CASSIN- Çok uzak. İyi şanslar Don Juan.

Gün tam olarak aydınlanmamıştır. Marion doğan günün ışıklarını engelleyen perdeleri açmıştır. Don Juan kolsuz paltosunu giyer ve gitmeye hazırlanır. Bir an tereddüt eder.

DON JUAN- Söylesenize Düşes, insan çıkıp bilinmeye doğru atılmaya, başkalarıyla karşılaşmaya hazırlandığında, ne denir buna?

DÜŞES- Doğum.

DON JUAN- Peki bir yandan da insan ışığın kendisini mahvetmesinden, herkesin kendisine ihanet etmesinden, hayatın fırtınaları tarafından oraya buraya savrulmaktan korkuyorsa ve evrende kaybolup gitmiş, soluğu tükenmiş, basit bir toz zerreciği olma düşüncesiyle bile ürperiyorsa, ne denir buna?

DÜŞES- Cesaret. *(Sessizlik.)* Cesaret Don Juan.

Don Juan giderek güçlenen ışıkta uzaklaşır. Geçerken Sganarelle'e bir şey verir. Madam Cassin ve Düşes, önüne geldiklerine birer gölgeye dönüştükleri yüksek pencerelere doğru yaklaşırlar. Bu sırada Madam Cassin'in hamile olduğu görülür. Hoşnut bir ifadeyle iki elini karnına koyar.

DÜŞES- Şuna bakın, doğan güne, bizi nasıl da afallatıyor, nasıl da her şeyi birbirine katıyor. Mumlarımızın ışığında, profiller belirgindi, duygular basitti, kesip atabildiğimiz ya da çözebildiğimiz düğümleri vardı dramların.

MADAM CASSIN- Ama Don Juan güne kavuşuyor; bir erkek doğuyor.

DÜŞES-*(Üzgün)*. Bir erkek mi? Küçük bir erkek desenize…

MADAM CASSIN-*(Gülümseyerek)*. Bir erkek, her zaman küçük bir erkektir.

Kadınlar ters ışıkta dururken, Don Juan ilerde ağır ağır uzaklaşır. Tekrar sahne önüne gelmiş olan Sganarelle, acıdan deliye dönmüş bir halde, sahne kenarına oturmuş, hıçkıra hıçkıra ağlar.

DÜŞES- Ne oldu Sganarelle?

SGANARELLE- … Aylığım, Hanımefendi, aylığım… Bana aylığımı verdi!

Éric-Emmanuel Schmitt'in *Don Juan'ın Gecesi* (La Nuit de Valognes) adlı oyunu ilk kez 17 Eylül 1991 tarihinde Nantes'da Espace 44'de ardından aynı yılın 4 Ekim'inde Paris'te Comédie des Champs-Élysées'de sahnelendi.

Yönetmen: Jean-Luc Tardieu
Dekor: Dominique Arel

Rol dağılımı:

Don Juan: Mathieu Carrière
Düşes: Micheline Presle
Angélique: Florence Lebrun
Kontes: Danièle Lebrun
Matmazel de la Tringle: Delphine Rich
Rahibe: Marie-Christine Rousseau
Madam Cassin: Nathalie Juvet
Genç Adam: Dominique Guillo
Sganarelle: André Gille
Marion: Fredericke Laval

Oyun 2005 Aralık'ında Brüksel'de Théâtre Royal du Parc'ta yeniden sahneye kondu.

Yönetmen: Patricia Houyoux
Dekor ve kostüm: Thierry Bosquet

Rol dağılımı:

Don Juan: Jean-Claude Frison
Düşes: Colette Emmanuelle
Angélique: Stéphanie Van Vyve
Kontes: Isabelle Roelandt
Matmazel de la Tringle: Laurence d'Amelio
Rahibe: Nathalie Willame
Madam Cassin: France Bastoen
Genç Adam: Thibaut Nève
Sganarelle: Philippe Vauchel
Marion: Céline Bonaventure